

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

Bakalářská práce

2020

Pavla Procházková

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

**Dvacet let pořadu Kouzelná školka
v České televizi**

Bakalářská práce

Autor práce: Pavla Procházková

Studijní program: Žurnalistika

Vedoucí práce: PhDr. Radim Wolák

Rok obhajoby: 2020

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 20.7.2020

Pavla Procházková

Bibliografický záznam

PROCHÁZKOVÁ, Pavla. *Dvacet let pořadu Kouzelná školka v České televizi*. Praha, 2020. 71 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce PhDr. Radim Wolák

Rozsah práce: 100.197 znaků

Anotace

Bakalářská práce s názvem „Dvacet let pořadu Kouzelná školka v České televizi“ („Twenty Years of the TV Show Magic Kindergarten on the Czech Television“) se zabývá pořadem pro děti předškolního věku Kouzelná školka ve vysílání veřejnoprávní České televize. Cílem práce je vysledovat a popsat základní proměny pořadu po dobu dvaceti let vysílání tohoto pořadu. Před vlastní výzkumnou částí seznamuje s problematikou vysílání pro děti a jeho specifiky, s historií komponovaných televizních pořadů pro děti v České republice a jejich současným stavem. Další část práce je věnována pořadu Kouzelná školka – základnímu popisu a charakteristikám tohoto komponovaného televizního pořadu, určeného pro nejmenší diváky. Výzkumným cílem je na vzorku čtyřiceti pořadů (dva díly za každý rok existence Kouzelné školky 1999-2019) vysledovat jak proměny formální stránky pořadu - jeho délky, formální struktury, podoby studia, hudební složky, grafiky, moderace, tak proměny obsahu – obsahové struktury pořadu, charakteristiky vysílaných pořadů, obsahu vstupů moderátorů. Výzkumnými metodami jsou řešerše odborné literatury, obsahová analýza pořadu a komparativní výzkum jednotlivých dílů pořadu.

Annotation

The bachelor's thesis entitled "Twenty Years of the TV Show Magic Kindergarten on the Czech Television" deals with the TV show Magic Kindergarten for preschool children on the Czech television public broadcasting. The goal of the thesis is to find and describe basic changes of the show in the period of twenty years of its broadcasting history. Before the research part, the issue of broadcasting for children and its specifics, the history of composed television shows for children in the Czech Republic and the current state of composed TV shows for children are introduced. Following part of the thesis is dedicated to the TV show Magic Kindergarten - basic description and characteristics of the cited composed television show designed for the youngest viewers. The research goal is to trace changes in both formal side of the show - its length, formal structure, design of the studio, music component, graphics, moderation, and changes in the content - content structure of the show, characteristics of broadcasted shows, content of hosts' inputs, all that on the sample of forty episodes (two episodes for each year of the Magic Kindergarten 1999-2019). Research methods consist of the study

of specialized literature, content analysis and comparative research on separate episodes of the sample.

Klíčová slova

Kouzelná školka, Česká televize, dětský pořad, televizní program, děti předškolního věku, veřejnoprávní vysílání, vzdělávací, obsahová analýza, výzkum.

Keywords

Magic Kindergarten, Czech Television, children's program, TV show, preschool children, public broadcasting, educational, content analysis, research.

Název práce/Title

Dvacet let pořadu Kouzelná školka v České televizi

Twenty Years of the TV Show Magic Kindergarten on the Czech Television

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala PhDr. Radimu Wolákovi, vedoucímu mé bakalářské práce, za vedení, připomínky a čas, který mi věnoval.

Obsah

ÚVOD.....	1
Vztah tezí a výsledné práce	1
1 VYSÍLÁNÍ PRO DĚTI A JEHO SPECIFIKA.....	2
1.1 Herní prvky v pořadech pro nejmenší.....	3
1.2 Pohádka v televizním vysílání	4
1.3 Nejúspěšnější pořad pro děti – Večerníček.....	6
1.4 Další specifika pořadů pro nejmenší.....	6
1.5 Televize jako socializační činitel	7
2 KOMPOZOVANÉ TELEVIZNÍ POŘADY PRO DĚTI V ČESKÉ REPUBLICCE. 8	8
2.1 Historický nástin	8
2.2 Současný stav českých televizních pořadů pro děti	13
3 KOUZELNÁ ŠKOLKA	15
3.1 Základní charakteristika pořadu.....	15
3.2 Loutky v Kouzelné školce.....	19
4 POPIS VÝZKUMU	20
4.1 Výzkum médií.....	20
4.2 Výzkumné metody mediální komunikace.....	20
4.3 Atributy aplikované metody výzkumu.....	22
4.4 Výzkumný proces.....	26
4.5 Konkrétní výzkumný úkol.....	27
5 VÝSLEDKY VÝZKUMU: KOUZELNÁ ŠKOLKA A JEJÍ PROMĚNY VE 20 LETECH	28
5.1 Znělka.....	28
5.1.1 Verze I (1999 - 2008).....	28
5.1.2 Verze II (2008 – 2009).....	29
5.1.3 Verze III (2009 – do současnosti).....	29
5.2 Formální struktura pořadu Kouzelná školka	30
5.3 Podoba studia	31
5.3.1 Porovnání studia v průběhu let	32
5.4 Proměny loutek v Kouzelné školce.....	33
5.5 Úloha moderátorů a obsah jejich vstupů.....	34
5.5.1 Majda v podání Magdaleny Reifové.....	35
5.5.2 Michal v podání Michala Nesvadby	35
5.5.3 Babička Libuška v podání Libuše Havelkové 15. 1. 1999 – 2005	36

5.5.4	Dáda v podání Dagmar Patrasové 2. 9. 1999 – 2007.....	37
5.5.5	Jitka/ Pratec Alžběta v podání Jitky Molavcové - od 23. 9. 2000	37
5.5.6	Děda Lubin v podání Lubomíra Kostelky 23. 9. 2003 – 14. 3. 2007	38
5.5.7	Děda Láďa v podání Ladislava Trojana 22. 9. 2011 – 21. 11. 2018.....	38
5.5.8	Babička Jana v podání Jany Šulcové 3. 10. 2011 - 8. 6. 2012.....	38
5.5.9	Lucka v podání Lucie Černíkové – od roku 2016	39
5.5.10	Filip v podání Filipa Cíle – od 21. 3. 2019	39
5.5.11	Matouš v podání Matouše Zaha – od 17. 6. 2019.....	39
5.6	Tematická náplň Kouzelné školky a její proměna v průběhu 20 let existence pořadu	40
5.7	Pořady (krátké filmy) v Kouzelné školce.....	40
5.8	Změny v technickém aspektu vysílání	41
6	DISKUSE NAD NEJZAJÍMAVĚJŠÍMI ZJIŠTĚNÍMI A NÁVRHY NA ZAJÍMAVÉ VÝZKUMNÉ OTÁZKY	42
	ZÁVĚR	43
	SUMMARY	45
	Použitá literatura	46
	Elektronické zdroje	48
	Diplomové práce k tématu.....	50
	Teze bakalářské práce	51
	Seznam příloh	54

ÚVOD

Výzkum televizního pořadu jsem si zvolila jako téma své bakalářské práce proto, že je mi televize ze všech studovaných médií nejbližší. Měla jsem v úmyslu zpracovat televizní program s co nejdelší kontinuitou, a protože Kouzelná školka byla prvním a vlastně i jediným televizním pořadem (kromě Večerníčku), který jsem po několik let pravidelně sledovala, jeho pokojný, srozumitelný obsah, vlídnost a přátelskost se mi vryly do paměti. Ráda se nyní ke Kouzelné školce vracím, abych obsahovou analýzou prověřila, jak se tento pořad v průběhu let změnil, zda stále má své kouzlo přívětivosti jako za úžasné babičky Libuše Havelkové či kamarádky Majdy a popleteného Michala... Cílem mé práce je zachytit a popsat proměny tohoto televizního pořadu ve všech srovnatelných složkách, formální struktuře, délce, podobě studia, hudební složce, grafice, moderaci, a také v obsahové struktuře, v obsahu vstupů moderátorů a v dalších charakteristikách Kouzelné školky, komponovaného televizního pořadu pro nejmenší, předškolní diváky, tak oblíbeného u dětí v době mého dětství i u dětí současných.

Před rozborem daného tématu bych ráda pojednala o televizním vysílání pro děti obecně, abych zjistila, jaké zákonitosti zvolený pořad spoluutvářely a spoluutvářejí, a také o tom, jak v naší zemi televizní vysílání vznikalo a jaké pořady pro děti předcházely vzniku Kouzelné školky.

Vztah tezí a výsledné práce

Při přípravě bakalářské práce jsem byla postavena před řadu překážek. Termín vypracování výzkumné části připadl na dobu koronavirové pandemie, tedy uzavřených knihoven, badatelný i archiv České televize. Archiv zůstal pro můj výzkum nedostupným i po znovuotevření – zpřístupněny mohou být pouze materiály starší třiceti let. Můj výzkum tak probíhal poněkud nesystematicky – k dispozici jsem měla pouze moderátorské vstupy od roku 2011 na i-Vysílání České televize, bez vložených

pohádek, dřívější jednotlivé díly jsem pracně dohledávala na Youtube a v rodinné videotéce. Omezený přístup ke zdrojům jsem měla i po otevření badatelny České televize - ke zdigitalizování pro potřeby mé bakalářské práce mohlo být vybráno maximálně 20 dílů Kouzelné školky. I přesto jsem se snažila zkompletovat předepsaný soubor pro výzkum, tedy minimálně dva díly Kouzelné školky za každý rok vysílání pořadu. Zhlédnutých a zpracovaných dílů nakonec bylo mnohem více, protože pro podchycení a popsání každé změny v průběhu let jsem potřebovala další díly na ověření zjištěné změny a její ohraničení v časové linii.

1 VYSÍLÁNÍ PRO DĚTI A JEHO SPECIFIKA

Tvorba pořadů pro děti je v televizi aktuální od roku 1953, prvního roku televizního vysílání v naší zemi, prvního roku, kdy se začaly vysílat i dětské pořady. Vznikaly v tehdejší Československé televizi, nyní České televizi, která má ovšem v současné době konkurenci v řadě soukromých kanálů. Ucelený přístup k dětskému divákovi a jeho specifika definuje ve svém kodexu Česká televize, hlavní a prakticky jediný stálý producent televizní tvorby pro děti a mládež v České republice.

Cílem pořadů pro dětské publikum má být pomoc při objevování a přijímání za vlastní takových hodnot, jakými jsou slušnost, vzdělanost, pracovitost či úcta k životnímu prostředí. Tomu je přizpůsobena skladba i charakter dětských pořadů. Česká televize dětem nabízí české i světové pohádky, filmy pro děti a mládež, soutěže, vzdělávací a výchovné pořady, působí na kulturní orientaci dětí a popularizuje pro ně sport. Rodičům i dětem zprostředkovává názory odborníků na doporučené množství času, které může dítě strávit sledováním televizních pořadů i na dopad televizních pořadů na dětské diváky. Dětské televizní pořady by měly napomáhat integrovanému soužití zdravých dětí s dětmi zdravotně postiženými, napomáhat také národnostní a etnické toleranci.¹

¹ Kodex České televize: Čl. 2 Zvláštní pozornost dětskému divákovi [online]. Česká televize [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/kodex-ct/cl-2-zvlastni-pozornost-detskemu-divakovi/>

Při vytváření dětských pořadů je důležité prověřovat jejich obsah i kvalitu, podporovat spisovnou a obecnou hovorovou češtinu, aktuální trendy současné mluvy, rozšiřování slovní zásoby dětí. V pořadech pro děti je nutné vyhýbat se vulgarismům a násilí, je třeba pěstovat mravní a estetické hodnoty dětí a podporovat u dětí rozumové poznání světa, dbát na uměleckou kvalitu dětské tvorby, její inspirativnost a nadčasovost zároveň také nabízet žánrovou pestrost. Televizní pořady mají mít za cíl děti zábavnou formou vzdělávat a inspirovat je k vlastním aktivitám. Televizní program pro děti by měl být výsledkem spolupráce zkušených producentů, dramaturgů a autorů dětské tvorby, tedy odborníků z oblasti médií, s odborníky z oblasti pedagogiky a psychologie.

Důležité je vést malé diváky k tomu, aby rozuměly médiím, tedy učit je mediální gramotnosti, kontrolovat dobu, po kterou děti sledují televizi nebo hrají hry na internetu. Televize má pomoci dětem, aby porozuměly médiím a aby si uvědomily, že v televizi najdou jedno z možných zobrazení skutečnosti. Důležité je dbát na rady odborníků, jejichž tvorba či profese se vztahuje k dětem, jejich výchově, vzdělávání, potřebám i bezpečí, tj. psychologů, mediálních odborníků, pedagogů, a to jak teoreticky, tak prakticky.²

1.1 Herní prvky v pořadech pro nejmenší

Tvůrci televizních pořadů musí při přípravě dětských programů vycházet ze zákonitostí vývoje dítěte po jeho psychické, ale i fyzické stránce, a to zvláště u pořadů připravovaných pro nejmenší diváky.

Jedním z nejčastějších námětů i forem televizních pořadů pro nejmenší děti je hra. Hra je odrazem vztahů mezi dítětem a jeho okolím, je i formou učení. Hra je pro dítě důležitým socializačním a motivačním činitelem, jeho základní psychickou potřebou. Ve hře nám dítě ukazuje, jak vysoké úrovně vývoje dosáhl. Hra na dítě působí jako léčebný prostředek, uvolňuje napětí, pomáhá řešit konfliktní stavy, pomocí hry se dítě může odreagovat od negativních jevů, může při ní relaxovat, ale může se hrou i učit. Dítě si chce hrát, i když je unavené nebo nemocné. V předškolním věku jsou

² Česká televize: Co je ČT :D [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/decko-pro-rodice/uvod/>

nejoblíbenější hry na maminku a na tatínka, na doktora, na popeláře, na obchod, na vojáky apod. (hry tematické, námětové). Děti v nich napodobují činnost dospělých či reálné děje ze svého okolí. Oblíbené jsou u dětí také hry konstrukční a pohybové, které v nich rozvíjejí volní vlastnosti, jako vytrvalost, překonávání překážek.³

Námětem pořadů pro nejmenší se často stává napodobování práce dospělých, děti rády vykonávají činnosti, které rozvíjejí jak rozumovou, tak smyslovou stránku. „Napodobování dospělých a používání materiálů, které patří do světa dospělých, přispívá rovněž značnou měrou k rozvoji dítěte. Ačkoli zvládnutí základní koordinace zraku a rukou vyžaduje čas, děti naštěstí činnosti rády opakují a při tomto opakování roste jak jejich soustředěnost, tak jejich sebedůvěra.“⁴

„Pro malé dítě je práce dobrodružnou hrou, stejně jako hra „vážnou“ prací. Dítě mezi prací a hrou nečiní rozdíl. Záleží vždy na tom, v jaké atmosféře činnost probíhá. Když se nám podaří vytvořit inspirativní, příjemné, milé a láskyplné prostředí, bude pozitivně motivovaná i dětská práce.“⁵

1.2 Pohádka v televizním vysílání

Důležitým fenoménem ve světě dětí, a tudíž i v televizním vysílání, je pohádka. Pohádky „představují v životě dětí i v životě dospělých 'kouzelné zrcadlo', v němž se odráží život, jeho vznik, vývoj a zánik, jako vycházející a zapadající slunce v kapce vody. Proto mohou pohádky obsahovat symbolické odpovědi na téměř všechny krizové okamžiky psychického vývoje. Můžeme se podle nich orientovat jako podle rozcestníku v nějaké neznámé krajině.“⁶

Pohádky jsou odrazem našeho vnitřního života, přecházení z dětských let k dospělosti, odrazem vývoje od nezralosti ke zralosti. Pohádkám musíme sami porozumět, abychom umožnili našim dětem do nich vhlédnout, aby i ony byly schopny je chápat a aby pohádky byly pro ně přínosem.

³ ŠIMÍČKOVÁ-ČÍŽKOVÁ, Jitka. Přehled vývojové psychologie. 2. nezm. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2003. ISBN 80-244-0629-2.v.

⁴ WEAVER, Mary S. 300 her a cvičení pro úspěšný vstup do školy: [náměty pro rodiče s dětmi ve věku od 3 do 7 let]. Praha: Portál, 2001. Nápady - hry - tvořivost. ISBN 80-717-8512-1. s. 149.

⁵ HANŠPACHOVÁ, Jana. Hry pro maminky s dětmi. Praha: Portál, 1997. Nápady - hry - tvořivost. ISBN 80-717-8166-5. s. 119.

⁶ ČERNOUŠEK, Michal. Děti a svět pohádek. Praha: Albatros, 1990. ISBN 80-00-00060-1. s. 6.

Pohádky napomáhají psychickému vývoji dětí, hlavně jejich mravnímu rozvoji. „Pohádka vždy odráží nějaký aspekt vývoje člověka v nezávislou, samostatnou, jedinečnou bytost, ukazuje, jak obtížné je skutečně dospět a dospělým být. Musíme propojit rozum a cit, abychom pohádkám porozuměli...“⁷

„Nezastupitelnost pohádek v psychickém vývoji dětí se v plné naléhavosti, i když to možná ani netušíme, ukazuje především v dnešní době, která pulsuje neustálým tlakem z kouzel technických zázraků. Ovšem jako protiváhu vlády 'techné' musíme zdůraznit kouzlo slova a tvořivé vypravěčské fantazie. Proti 'techné' musíme položit 'éthos'.“⁸

Žánr pohádky můžeme rozdělit na folklorní pohádky, autorské pohádky a dětské filmy. Folklorní pohádky vznikly jako útvar lidové slovesnosti a v důsledku ústního podání mnoha generací vypravěčů prošly celou řadou změn. Šířily se díky putujícím kupcům a vojákům, migrováním obyvatel. Zpočátku byly hrány formou domácího divadla, později zaznamenávány a sbírány lidovými vypravěči a spisovateli. Autorské pohádky vznikaly zpracováním rytířské epiky. Původní příběh často ustupoval záměru zpracovatele, vznikala z nich divadelní představení, později filmy. Ve dvacátém století vznikla tzv. komerční pohádka, která již pravidla klasických pohádek nedodrжуje a často postrádá i poučení. Dětské filmy zpravidla naplňují svým obsahem dětské sny a představy o světě a vystupují v nich dětské hrdinové.⁹

„Pohádka jako taková – a nezáleží na tom, zda ona klasická, nebo autorská moderní – pokrývá do velké míry síť zájmů dítěte, neboť to se v ní setkává se znásobenou i předjímanou vlastní zkušeností, s prototypy společenských vztahů (které je v raném věku většinou míjejí), s mravními postuláty (jež mnohdy utvářejí normotvornou složku jeho bytosti), poetickým viděním světa (odpovídajícím „jitřnímu zraku dítěte“), s vyostřeným střetáváním kladných a záporných sil, s problematikou životních šancí, výher a proher, s otázkami citovými a pocity atd.“¹⁰

⁷ ČERNOUŠEK, Michal. Děti a svět pohádek. Praha: Albatros, 1990. ISBN 80-00-00060-1. s. 6.

⁸ tamtéž

⁹ ŠTROBLOVÁ, Soňa. Film a televize jako audiovizuální zprostředkování světa: Filmová a televizní dramaturgie a programová skladba. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2009. ISBN 978-80-86723-73-0.

¹⁰ LHOTOVÁ, Dagmar a Zdeněk Karel SLABÝ. Ani den bez pohádky: čítanka nejen pro mateřské školy. Praha: Portál, 2000. Nápady - hry - tvořivost. ISBN 80-717-8382-X. s. 11.

1.3 Nejúspěšnější pořad pro děti – Večerníček

Fenoménem české televizní tvorby pro nejmenší děti je *Večerníček*, který letos oslavil 55. narozeniny. Postavičku Večerníčka vymyslel a nakreslil Radek Pilař. Večerníček přinášel dětem krátké pohádky na dobrou noc, zpočátku jen v neděli, potom dvakrát a třikrát týdně a o něco později už každý den. První pohádky byly jednoduché, vyprávěla je Štěpánka Haničincová s čertíkem Bertíkem. Od roku 1967 se začaly vysílat první pohádkové seriály, loutkový seriál *Broučci* a kreslené *Pohádky ovčí babičky*. Následovaly *Pohádky z mechu a kapradí* s Křemílkem a Vochoomůrkou a příběhy s loupežníkem Rumcajsem a jeho ženou Mankou, tehdy ještě všechny černobílé. Později potom Večerníček přinášel už v barevném provedení oblíbené animované seriály o maxipsu Fíkovi, Makové panence, víle Amálce, Štaflíku a Špagetkovi, králicích z klobouku Bobu a Bobkovi, Rákosníčkovi, Machovi a Šebestové, o opičce Žofce, Malé čarodějnici, včelích medvídcích, k těm nejoblíbenějším patřil také hraný seriál *Krkonošské pohádky*. Některé večerníčky děti seznamovaly i s díly klasické literatury, např. *Broučci* Jana Karafiáta nebo *Dášeňka* Karla Čapka.¹¹

1.4 Další specifika pořadů pro nejmenší

Dalším specifikem vysílání pro nejmenší děti je, že by děti neměly před obrazovkou zůstat samotné. S pochopením a prožíváním televizního pořadu by jim měli pomáhat rodiče či prarodiče. Dítě tak před obrazovkou dostává ještě 'lekcí citové výchovy'. „Stiskem, pohlazením, soucitným komentářem (Chudák zajíček!), nebo tím, že se připojíme k radostnému smíchu dítěte, něžně kormidlujeme jeho prožívání, podobně jako mu někdy vedeme ruku při psaní. Tak pěstujeme dětskou schopnost vcítění, smysl pro spravedlnost i smysl pro humor.“¹² Hned po televizním pořadu si má dospělý s dítětem popovídat o tom, co vidělo, a dítě, jakmile je toho schopné, má o něm samo povprávět, aby si obohatilo slovní projev. Dospělý mu při tom pomůže, aby se lépe vyznalo ve svých citech.

¹¹ ZÁVADOVÁ, Kateřina. To nejlepší z večerníčků. 3. vyd. Praha: Albatros, 2005. ISBN 9788000018812.

¹² PITHARTOVÁ, D. a P. ŘÍČAN. Krotíme obrazovku: Jak vést děti k rozumnému užívání médií. 1. vyd. Praha: Portál, 1995. ISBN 80-7178-084-7. s. 50

„To je důležité z mnoha důvodů, např. proto, že když dovedu svůj cit pojmenovat slovem vztek, je pro mne snazší ten vztek ovládnout, neprojevit ho příliš prudce, ale také nežírat se jím.“¹³

„Citový i poznávací zážitek dítěte je následujícím hovorem s rodičem ještě umocněn, mají spolu prožitek, který je oba citově spojí a dítěti umožní lépe pochopit a zapamatovat si to, co předtím v televizi vidělo.“¹⁴

1.5 Televize jako socializační činitel

Důležitým specifikem vysílání pro děti je také to, že „děti a mládež tráví ve společnosti médií podstatnou část svého volného času – celkový čas věnovaný užívání médií představuje podle některých výzkumů nejvýznamnější volnočasovou aktivitu (hned po spánku)“. Podíl času, který děti věnují sledování televize, neustále roste, i když hlavně stoupá zájem dětí a mládeže o nové technologie, o využívání počítačových nebo internetových médií, která potom rozhodují o socializaci jednotlivce a jeho identifikaci se společností a v tom smyslu dokážou zastínit i rodinu a školu. To s sebou může nést negativní vliv na proces vzdělávání dětí a dospívání, ale naopak i pozitivní vliv ve smyslu naděje na dobré a účinné využití televizního vysílání a médií vůbec.¹⁵

„Masová média jsou fenoménem, který v globalizované informační společnosti nabývá stále většího významu. Dnešní děti vyrůstají od nejútlejšího věku v těsném kontaktu s médii. Právě televize je přitom obvykle prvním hromadně sdělovacím prostředkem, s nímž se setkávají.“¹⁶

Televize je důležitým socializačním činitelem. To opakovaně potvrzují i průzkumy mediálních účinků. Je prokázáno, že média jsou pro děti významným zdrojem informací, že se z nich učí. Ve studiích o účinku sledování televize na úspěšnost ve škole a obecně na poznávací schopnosti dětí byl prokázán pozitivní vliv dětských

¹³ PITHARTOVÁ, D. a P. ŘÍČAN. Krotíme obrazovku: Jak vést děti k rozumnému užívání médií. 1. vyd. Praha: Portál, 1995. ISBN 80-7178-084-7. s. 50

¹⁴ MICHALEC, Zdeněk a Václav KVASNIČKA. Tisíc tváří televize: čtení o televizi. Praha: Panorama, 1983. s. 205

¹⁵ JIRÁK, Jan - WOLÁK, Radim. Média a edukační působení na mládež. In Pedagogická encyklopedie. 1. vyd. Praha : Portál, 2009, s. 493-497. ISBN 978-80-7367-546-2.

¹⁶ ŠEĎOVÁ, K. Televize v rodinách předškoláků. In Sociální a kulturní souvislosti výchovy a vzdělávání, 11. Konference ČAPV. Brno: Paido, 2003. s. 51. ISBN 80- 7315-046-8.

vzdělávacích pořadů (např. děti, které byly pravidelnými diváky edukativního programu „Sesame Street“, měli bohatší vyjadřování než jejich vrstevníci, kteří tento pořad nesledovali). Další výzkumy z 90. let zase ukázaly souvislost mezi předškolním sledováním výchovných pořadů a úspěšností na střední škole. Vhodně zvolené televizní programy pro děti tedy mohou pozitivně ovlivňovat jejich rozvoj.¹⁷

„Ačkoli je celý výzkum mediálních účinků dosud velmi otevřenou a nedostatečně probádanou kapitolou, která patrně nabízí více otázek než odpovědí, obecně se badatelé shodují na tom, že televize má významnou potencií ovlivňovat své recipienty. V případě malých dětí tedy televize vstupuje do procesu učení a funguje v pravém slova smyslu jako socializační činitel, jinak řečeno jako technologický učitel a vychovatel.“¹⁸

2 KOMPOVANÉ TELEVIZNÍ POŘADY PRO DĚTI V ČESKÉ REPUBLICE

2.1 Historický nástin

Za počátek televizního vysílání se považuje vysílání ze Studia Praha v Měšťanské besedě ve Vladislavově ulici dne 1. května 1953. Televizní vysílač byl instalován na pražské Petřínské rozhledně. Započalo tak „zkušební“ vysílání, které probíhalo dva až tři dny v týdnu. Od 25. února 1954 bylo již televizní vysílání uváděno jako „pravidelné“. Dne 1. října 1956 bylo zahájeno pravidelné vysílání televizního zpravodajství, vlastního objektu se televizní zpravodajství dočkalo až v roce 1979, na Kavčích horách.¹⁹

Od konce roku 1958 televize vysílá každý den. Postupně vznikala v ČSR další studia, v roce 1955 bylo vybudováno televizní studio v Ostravě a v roce 1961 v Brně, v roce 1956 v Bratislavě a v roce 1962 v Košicích. V roce 1959 byla zřízena Československá televize (ve zkratce ČST). S rozvojem televizního vysílání se zvyšoval i počet televizních diváků – v roce 1962 se uvádí 1 milion koncesionářů, v roce 1965 2 miliony,

¹⁷ ŠEĎOVÁ, K. Děti a rodiče před televizí: Rodinná socializace dětského televizního diváctví. 1. vyd. Brno: Paido, 2007. ISBN 978-80-7315-149-2. s. 28

¹⁸ ŠEĎOVÁ, K. Děti a rodiče před televizí: Rodinná socializace dětského televizního diváctví. 1. vyd. Brno: Paido, 2007. ISBN 978-80-7315-149-2. s. 27

¹⁹ Česká televize: Vše o čt [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/projekt-historicke-a-teoreticke-analyzy-tv-tvorby/>

v roce 1969 3 miliony, v roce 1978 4 miliony koncesionářů. Ve dnech 21. – 28. srpna 1968 byla studia Československé televize obsazena okupačními vojsky Varšavské smlouvy a vysílalo se z náhradních studií.²⁰

V sedmdesátých letech byla vybudována nová televizní studia v Čechách i na Slovensku. V roce 1970 byl zahájen provoz televizního studia na Kavčích horách a provoz televizního studia Mlynská dolina v Bratislavě. Rozsah televizního vysílání se tak mohl díky novým výrobním kapacitám rozšiřovat. V roce 1970 začal vysílat druhý program, od roku 1973 barevně. První program zahájil barevné vysílání o dva roky později.²¹

Pořady pro děti byly zařazeny již v prvním roce vysílání televize - 5. listopadu 1953 se uskutečnilo první televizní vysílání pro nejmenší, první komponovaný pořad pro děti od předškolního věku – hodinové pásmo se spojovacím textem Štěpánky Haničincové. V polovině roku 1954 dostala vysílání pro nejmenší na starost dramaturgyně a scenáristka Jarmila Turnovská. Tvůrci pořadu museli počítat s celou řadou omezení: pro všechny redakce existovalo pouze jedno vysílací studio a program pro děti bylo třeba komponovat tak, aby zapadal do pořadu celého večera vysílaného živě. Pro děti bylo vyčleněno 90 minut vysílacího času týdně, pro nejmenší pak 30 minut z toho. Pořady pro děti byly na programu ve čtvrtek odpoledne. Prvními pořady pro děti byla pásma, skládané programy, do nichž se zařazovaly krátké kreslené filmy, české i zahraniční provenience. Na vysílání pro nejmenší Jarmily Turnovské se podílel celý autorský a tvůrčí kolektiv, do nějž patřil např. Ota Hofman, Milan Vošmík, Jan Valášek a další. Nejvíce se v pořadu pro nejmenší uplatňoval volný cyklus hraných pohádek a podobné drobné programové útvary. Specifikem pořadu pro malé diváky se stala kombinace hlasatelky a loutky, které pořadem prováděly. Štěpánka Haničincová k tomu uvádí: „Poznali jsme totiž, že naprostou nezbytností našeho vysílání je figurka, která by se k dětem vracela, která by je na obrazovce pravidelně doprovázela. Od ní totiž děti přijmou daleko víc, než od dospělého, zastupuje děti v konfliktních situacích, ony se s ní ztotožňují, vžívají se plně do jejích pocitů, nálad, starostí i radostí. Prostřednictvím Emánka se malí diváci učili nebát se, pomáhat mamince, plavat a mnoho jiného!“²²

²⁰ tamtéž

²¹ tamtéž

²² MICHALEC, Zdeněk a Václav KVASNIČKA. Tisíc tváří televize: čtení o televizi. Praha: Panorama, 1983. s. 188-192

Po Emánkovi následovala celá řada slavných postavíček, jako např. Čertík Bertík, Vepřík a Kůzle, veverka Zrzka, Kouzelná klubíčka, panenka Kačenka, vodník Česílko, Rumcajs s Mankou a Cipískem, Křemílek a Vochomůrka, Maxipes Fík a další. Jmenovaní se zařadili do českého kulturního fondu vedle už klasického Spejbla a Hurvínka, Ferdy Mravence, Broučků... Vznikaly pravidelné měsíčníky *'Kalendář Kuťáska a Kutilky'*, na nich spolupracoval Josef Pehr. Dalším pravidelným pořadem pro nejmenší bylo *'Veselé malování Ondřeje Sekory'*. Ondřej Sekora uměl malovat a k tomu i vtipně vyprávět a přímo před kamerou kreslil pro přítomné děti působivé, vypointované příběhy. Na pořadech pro nejmenší spolupracovali např. Jiří Trnka, Ladislav Pešek, Jaroslav Marvan a další.²³

„Jestliže jsme za těch 30 let udělali kus práce, která měla význam, a jsme-li v televizní tvorbě pro děti možná o kousek dál než jinde ve světě, je to proto, že tyto pořady u nás nikdy nestály na okraji zájmu, vždy byly organickou a svébytnou součástí celého televizního programu. Nešetřilo se na nich. Měli jsme finanční podporu, prostor k experimentu a kulturní zázemí. A to není málo.“²⁴

'Rozmarýnek' vznikl už v roce 1953, byl to první cyklus pro nejmenší děti, který vysílala Československá televize. Rozmarýnek přinášel dětem radost v šedesátých a sedmdesátých letech 20. století. Uváděla ho vypravěčka, moderátorka Štěpánka Haničincová, která svým laskavým přístupem k dětem dokázala ve studiu vytvořit atmosféru plnou pohody a radosti. Pomáhaly jí v tom loutky - čertík Bertík a kanárek Lorinka. Další pásma byla vysílána pod názvy *'Kouzelná klubka'* nebo *'Štěpánčiny korálky'*.²⁵

'Malý televizní kabaret' byla série více než sta dětských pořadů, založených často na herecké improvizaci na náměty, které hercům předkládaly děti ve studiu, byly to pořady plné písniček a vyprávění. *'Malý televizní kabaret'* vznikl v Československé televizi v letech 1977 – 1990, jeho režisérem byl Petr Obdržálek. Vystupovalo v něm vždy čtyři až pět herců, jejich sestava se v průběhu let měnila, ale jádrem skupiny byla Štěpánka Haničincová, Jitka Molavcová a Josef Dvořák.

²³ tamtéž

²⁴ MICHALEC, Zdeněk a Václav KVASNIČKA. Tisíc tváří televize: čtení o televizi. Praha: Panorama, 1983. s. 192.

²⁵ ČSFD: Rozmarýnek (TV pořad) [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/233674-rozmarynek/prehled/>

V průběhu let na tomto pořadu dále spolupracovali herci: Jiří Lábus, Ondřej Havelka, Pavel Zedníček, Ladislav Gerendáš, Boris Hybner, Jiří Racek. Hudbu skládal Jaromír Klempíř a Ivan Zelenka a autorem textů k písničkám byl Oldřich Dudek.²⁶

'*Kuřátka*' bylo dětské pásmo vysílané v letech 1991 až 1999 Československou a později Českou televizí. 'Kuřátka' máme spojená hlavně s Dádou Patrasovou a s loutkami žížalou Jůlíí a kosem Oskarem, v moderování Dádu Patrasovou střídaly Štěpánka Haničincová, Nad'a Konvalinková a později Libuše Havelková. V pořadu vystupovala také loutka - sluníčko Pampalábusek. Kulisy vytvářel malíř a grafik Stanislav Holý, který byl autorem kulis i k pořadu 'Studio Kamarád'. V roce 1999 vystřídala 'Kuřátka' na obrazovkách 'Kouzelná školka'.²⁷

'*Studio Kamarád*' byl dětský pořad, vysílaný v letech 1981-1991. Koncem roku 1980 měl tento pořad dva přímé předchůdce: 19.10.1980 bylo odvysíláno pásmo s názvem 'Studio A', které připravil Jiří Chalupa s plyšovými postavami Jů a Hele, ti se potom objevily i v dalším pásmu 16.11.1980, které se vysílalo pod názvem '*Děti ahoj!*' Od 4.1.1981 se už pořad vysílal jako 'Studio Kamarád' v neděli od 8 do 10 hodin. Program 'Studia Kamarád' byl zpravidla zahájen uvítáním, několika krátkými pohádkami, následovaly rozhovory, zábavná část a nakonec byla zařazena pohádka nebo jiný seriál pro dětské diváky.

V rámci 'Studia Kamarád' se vysílal i zábavný pořad 'Malý televizní kabaret', jako krátké pohádky byly zařazovány např. seriály 'Jojo' nebo 'Slavný lovec Pampalini'. Mimo neděli 'Studio Kamarád' vysílalo hodinový pořad také v úterý odpoledne.

'*Studio Kamarád*' bylo v roce 1991 nahrazeno '*Studiem Rosa*', pořad moderoval Jan Rosák. Dalšími obdobnými pořady byly '*Edův pohádkový balík*' (v letech 2004–2006) a '*Hřiště 7*' (v letech 2006–2010). Tento pořad uváděla Eva Brettschneiderová. 'Studio Kamarád' se začalo znovu vysílat od roku 2011.²⁸

²⁶ ČSFD: Malý televizní kabaret (TV pořad) [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/128545-maly-televizni-kabaret/prehled/>

²⁷ ČSFD: Kuřátka (TV pořad) [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/263557-kuratka/komentare/>

²⁸ Deník.cz: Kouzelná školka a Studio Kamarád. Stálíce mezi dětskými TV pořady slaví 20 let [online]. Gabriela Kovářiková, 2019 [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: https://www.denik.cz/ostatni_kultura/kouzelnna-skolka-a-studio-kamarad-stalice-mez-detskymi-tv-porady-20190712.html

'*Magion*' byl velmi oblíbeným pořadem pro děti a mládež. Jednalo se o pravidelné pásmo animovaných pohádek, seriálů a besed se zajímavými lidmi. 'Magion' se vysílal od roku 1984 do roku 1996, ve čtvrtek odpoledne. Moderátory byli: Petr Jančařík, Jan Rosák, Rostislav Kuba, Michal Jagelka a Jiří Chalupa. Název dostal pořad podle první umělé československé družice. Důležitou rekvizitou bylo „magické oko“, z něj moderátoři vyťahovali zajímavé předměty a o nich si potom povídali s hosty pořadu.

'Magion' si kladl za úkol i výuku cizích jazyků, a to prostřednictvím 'Pohádek pro Robinsony'. Pohádky byly uváděny v původním znění v pořadu 'Vega' jako 'Pohádky pro Pátky', v 'Magionu' byla uváděna jejich česky dabovaná verze.²⁹

'*Vega*' – mladší sestra slavnějšího bratra, která se vysílala v letech 1987–1995, v osmdesátých letech každou středu a v devadesátých letech každé úterý. Hrané seriály, rozhovory a reportáže uváděla dvojice moderátorů Standa Hložek a Slávek Vrzal.³⁰ '*Vlaštovka*', později (od roku 1968) '*Pionýrská vlaštovka*' – populární publicistický pořad z 60. let minulého století. Jednalo se o pořad Československé televize pro děti a dorostence v dobách normalizace. '*Pionýrská vlaštovka*' se vysílala v sobotu a vždy se střídala česká a slovenská verze.³¹

'*Televizní klub mladých*' - zábavný a naučný pořad pro mladé publikum, který vysílala Československá televize v letech 1973 – 1990, uváděli ho např. Karel Šíp a Jaroslav Uhlíř, Jan Vala, Petr Vichnar.³²

'*Hip hap hop*' byla televizní soutěž pro dětské kolektivy, vysílala se v 90. letech, charakteristická byla sprchou míčků na konci pořadu. Slova 'hip hap hop' symbolizovala „stříhání“ kámen-nůžky-papír, místo počítání. Tím se určovalo pořadí soutěžících pro jednotlivé soutěže. V pořadu zpočátku soutěžila tři dvoučlenná družstva (chlapec-dívka): modří (švestky), červení (jablka) a žlutí (hrušky), nejslabší družstvo v průběhu hry vypadlo. Disciplín bylo několik, jednou z nich byla např. košanda.

²⁹ ČSFD: Magion (TV pořad) [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/252348-magion/prehled/>

³⁰ ČSFD: Vega (TV pořad) [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/252349-vega/komentare>

³¹ ČSFD: Vlaštovka (pionýrská) (TV pořad) [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/230555-vlastovka-pionyrska/prehled/>

³² ČSFD: TKM (TV pořad) [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/311059-tkm/komentare/>

V poslední disciplíně měli soutěžící uhodnout, co je na obrázku, který po jednotlivých polích odkrývali. Soutěž moderovala Eva Brettschneiderová.³³

2.2 Současný stav českých televizních pořadů pro děti

V současné době jsou komponované pořady na programu televizního kanálu „Děčko“ České televize, kanály soukromých televizních programů komponované programy pro děti nenabízejí.

Česká televize nabízí na Děčku v každodenním programu pořady pro děti různých věkových kategorií. Nabízí hrané seriály české provenience, např. *Mazalové a Špačkovi v síti času*, zahraniční seriály, např. *Taneční akademie* či *Sladký život na moři*, vysílá animované seriály tradičních *Večerníčků* i jejich nové řady. Pro děti od čtyř let připravuje v rámci zábavného vzdělávání pravidelné *Michalovy barvy* – poznávání barev s Michalem Nesvadbou, *Ty Brd'o!* – zábavnou formou vysvětluje, jak co funguje, *TvMiniUni* – podává dětem jednoduché odpovědi na složité otázky, *Písničkohraní* – hravé zpívání s Magdou Reifovou a Petrem Vackem, *Čítanku* – čtení pohádek pro chvíle odpočinku, *Kostičky* – naučně zábavný pořad pro nejmenší děti a *Moudronose* – pokračování 'Kostiček' pro mladší školní děti, *Šikuly* – nejrůznější vyrábění pro nejmenší. Pro děti od osmi let nabízí pořady: *S Jakubem v přírodě* – o dobrodružném životě v přírodě s rybářem Jakubem Vágnerem, *U6 – Úžasný svět techniky* – kde čekají na soutěžící nejrůznější pokusy, *Sám v muzeu* – o tom, jak exponáty v muzeu večer po uzavření ožívají a prožívají své příběhy, či *Lovce záhad – zemi příběhů*, v němž děti objevují záhady vědy nebo pátrají po českých legendách. V magazínech pak děti od čtyř let najdou komponovaná pásma *Kouzelnou školku* – hlavní pořad pro menší děti, či *Studio Kamarád* - pořad pro menší děti, vysílaný o víkendu. Lifestylovým magazínem pro děti od 4 let jsou *Draci v hrnci* (magazín o vaření). Komponovaným pásmem pro děti od 8 let je *Planeta Yó*, hlavní pořad pro starší děti. Dětem od 8 let jsou určeny také lifestylové pořady *Wifina* – magazín o novinkách nejen v módě, ale ve všem co je „in“, *Telefon* – o zvířátkách a malých chovatelích, *DVA3* – pořad ze světa počítačových her.

³³ LIFEE: Retro zábavné pořady pro děti aneb Pamatujete na víkendová rána? [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: https://www.lifec.cz/trendy/retro-soutezni-porady-pro-deti-aneb-pamatujete-na-vikendova-rana_60724.html

Oblíbenými zábavními a soutěžními pořady jsou *AZ kvíz junior* – dětská vědomostní soutěž pro 5. – 7. třídy, *Dé pětka* – nové písničky pro děti či *Bludiště* – soutěžní pořad, v němž děti uplatní pohybové i intelektuální dovednosti. Pro děti je na Děčku připravováno i zpravodajství a publicistika, v pořadech *Zprávičky* (každodenní pětiminutové zprávy), *Tamtam* – cestovatelský magazín, který dětem radí, kam se mají o víkendu vydat na výlet. Děti zvou ke sportovním aktivitám pořady *Hýbáňky* – cvičení pro nejmenší, *Lvičata* – události ze světa dětského sportu, *Taneční hrátky s Honzou Onderem* – pohybová výuka s tanečníkem ze soutěže Star Dance a *Jogínci v přírodě* – zdravé cvičení s prvky jógy pro malé děti.³⁴

Děčko vysílá jiné pořady ve školním týdnu a jiné pořady o víkendu. Během dne se střídají pořady pro menší a starší děti. Ve všední dny začíná program *Děčka Raničkem* a seriály, např. hraný sitcom pro větší děti (ten se potom odpoledne ještě opakuje). Dopolední vysílání se většinou věnuje předškolním a mladším dětem, s reprízou *Kouzelné školky*, českými i zahraničními zábavně-vzdělávacími pořady, animovanými seriály a cvičením. Dopolední blok vysílání uzavírá po poledni předčítání pohádky v pořadu *Čtení do ouška*.

Odpoledne se potom v „prime time“ vysílají premiéry zábavně-vzdělávacích pořadů, zábavných seriálů a magazínů střídavě pro menší a starší děti, včetně komponovaných pořadů *Kouzelná školka* pro menší děti a *Planeta Yó* pro starší. Výjimkou je pátek, kdy Děčko vysílá v jejich čase pohádku.

Večerní vysílání začíná každý den pětiminutovými *Zprávičkami*, následuje *Večerníček* a po něm zábavné seriály. Vysílání končí reprízou poledního *Čtení do ouška*.

O víkendech jsou na programu premiérové magazíny a seriály pro menší i starší děti. Dopolední vysílání patří opět menším dětem, odpoledne dává program *Děčka* větší prostor dětem starším. Víkendový program vrcholí hraným seriálem v podvečer nedělního vysílání.³⁵

Filozofií dětského televizního kanálu Děčko je „připravovat pro děti bezpečný, žánrově pestrý, zábavně-naučný a dramaturgicky přehledný program“. „Děčko pečlivě prověřuje

³⁴ Česká televize: Sedm programových pilířů Děčka [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/decko-pro-rodice/program/sedm-piliru/>

³⁵ Česká televize: Co kdy Děčko vysílá [online]. [cit. 2020-05-21]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/decko-pro-rodice/program/co-kdy-vysilame/>

obsah i kvalitu pořadů, které vysílá. Podporuje spisovnou a obecnou češtinu, která zahrnuje aktuální trendy a rozšiřuje slovní zásobu dětí. Vyhýbá se nepřiměřeným vulgarismům či samoúčelnému násilí. V souladu s Kodexem České televize pěstuje mravní a estetické hodnoty dětí a podporuje rozumové poznání světa. Děčko vysílá bez reklam a placeného umístování komerčních předmětů v pořadech (product placement).“³⁶

Děčko má i své webové stránky www.decko.cz.

Dětská tvorba na Děčku si klade vysoké nároky na uměleckou kvalitu a inspirativnost, využívá i nové a originální formáty. Žánrově je jeho program pestrý, nabízí kreslené filmy, hrané seriály, zábavně-vzdělávací pořady, lifestylové magazíny, komponované programy, pohybová cvičení, ale i dětské publicistické a zpravodajské pořady. Děti se tak mají zábavnou formou vzdělávat a inspirovat se k vlastním aktivitám. V přípravě programu pomáhá Děčkolegium – odborníci se specializací na výchovu a vzdělávání dětí, dětskou psychologii a média a autoři literatury pro děti a mládež.³⁷

Děčkolegium se schází zpravidla každých šest měsíců, nabízí odborné názory a dává zpětnou vazbu k programové i obsahové náplni Děčka, také se snaží s mediální problematikou seznamovat rodiče.³⁸

„Děčko je nejsledovanější dětskou televizí v Česku a veřejnoprávní dětskou televizí v Evropě. Její program sleduje v průměru 21 % dětí ve věku od 4 do 12 let.“³⁹

3 KOUZELNÁ ŠKOLKA

3.1 Základní charakteristika pořadu

Televiznímu pořadu *Kouzelná školka* předcházelo od roku 1986 vysílání samostatných pohádek pro děti. Od roku 1987 je nahradilo „*Vysílání pro mateřské školy*“, které se na

³⁶ Česká televize: Filozofie Děčka [online]. [cit. 2020-05-21]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/decko-pro-rodice/filozofie-a-zasady/filozofie-decka/>

³⁷ tamtéž

³⁸ Česká televize: Děčkolegium [online]. [cit. 2020-05-21]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/decko-pro-rodice/deckolegium/>

³⁹ Česká televize: Děti a televize [online]. [cit. 2020-05-21]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/decko-pro-rodice/deti-a-televize/>

programu udrželo až do roku 1990. Moderátorkami pořadu byly Eva Hrušková a Michaela Losová, charakteristická pro tento pořad byla postavička klokánka Kapsíka.⁴⁰

Kouzelná školka je nejdéle vysílaným cyklem České televize pro nejmenší diváky; ve vysílání měla premiéru v roce 1999, poprvé ji uváděla Magda Reifová. Od té doby se stala pravidelným třicetiminutovým pořadem pro děti předškolního věku. Pro Kouzelnou školku je důležitá jemnost a především srozumitelnost pro nejmenší diváky (3–6 let). Kouzelná školka si klade za úkol děti zaujmout, navázat s nimi dialog, povídat si o světě, který vidí kolem sebe, citlivě je seznamovat se základními etickými hodnotami a pomocí her v nich rozvíjet fantazii. Tyto úkoly jsou kladeny především na moderátory, kteří děti pořadem provázejí. Povídání s dětmi je potom doplněno dvěma až třemi pohádkami, většinou animovanými. Zařazují se tradiční pohádky české provenience, ale i pohádky zahraniční.⁴¹

Autorkou Kouzelné školky je Markéta Vaněčková, zároveň je po celou dobu vysílání tohoto pořadu i jeho dramaturgyní. Pro nejmenší děti chtěla nabídnout půlhodinu „zábavně a inspirativně stráveného času. Název „kouzelná“ není od významu kouzlit, ale značí to, že do této školky může chodit úplně každé dítě, nemocné, běžně nechodící do mateřské školky, ležící v nemocnici či léčebně. Stačí jen zapnout knoflík.“⁴²

A co by měla Kouzelná školka dětem dávat? Na to odpovídá Markéta Vaněčková: „Myslím, že co do dětí „nenacpete“ v tomto věku, tak už se nenaučí nikdy. Jestli je nenaučíte děkovat, zdravit, prosit ve věku 3-6 let, tak je to už nenaučíte v 1., 2. třídě. Jsou to úplné základy, které by děti měly ovládat. Hodně se dnes vytrácí z moderních pohádek motiv, kde zlo je potrestáno, dobro vítězí nad zlem. Podobné základy by v té Školce měly být. Nelhat, zdravit, prosit, umět si hrát, pomáhat, slušně se vyjadřovat...“⁴³

⁴⁰ Deník.cz: Kouzelná školka a Studio Kamarád. Stálice mezi dětskými TV pořady slaví 20 let [online]. Gabriela Kovářková, 2019 [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: https://www.denik.cz/ostatni_kultura/kouzelnna-skolka-a-studio-kamarad-stalice-mezi-detskymi-tv-porady-20190712.html

⁴¹ tamtéž

⁴² tamtéž

⁴³ Markéta Vaněčková in: SMRČKOVÁ, Hana Marie. Analýza televizního pořadu pro děti Kouzelná školka. Praha, 2012. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií. Vedoucí práce Wolák, Radim. s. 67.

Výtvarnou podobu dává Kouzelné školce Lucie Dvořáková. Od samého počátku jsou s Kouzelnou školkou spojeni moderátoři Magdalena Reifová – Majda a Michal Nesvadba – Michal. „Je to vždycky zajímavý pocit, když nás děti pozorují při práci. Na jedné straně vás mohou rozptylovat, na té druhé vás, i když jen tichoučkými slovními reakcemi na tu kterou drobnost, která je momentálně zaujme, nakopávají,“ říká Michal Nesvadba. „Mám výchovu od svého tatínka, který ilustroval mnoho knížek pro děti, jezdil za nimi, hrál jim obrázkové divadlo a asi v patnácti mě začal brávat s sebou. Přesto jsem v té době věřil tomu, že budu hrát jednou pro dospělé. Vzдорoval jsem pouze čtyři roky, když jsem chodil na Státní konzervatoř v Praze. Marně. U hraní pro děti jsem zůstal. Jsem za to rád, stejně tak za fakt, že jsem jakousi přirozenou součástí Kouzelné školky.“⁴⁴

V roli moderátorů se v Kouzelné školce do současné doby uplatnilo celkem patnáct představitelů. Kromě prvních moderátorů, Michala Nesvadby a Magdaleny Reifové, to dále byli: Jitka Molavcová (vystupovala v pořadech jako „Jitka“ nebo „prateta Alžběta“), Lucie Černíková, Libuše Havelková (babička Libuška), Stanislav Zindulka (děda Standa), Dagmar Patrasová (mluvila také loutky – kosa Oskara, kosici Kláru a žízalu Julii), Jana Hlaváčová (babička Jana), Jana Šulcová (babička Jana), Lubomír Kostelka (děda Lubin) a Ladislav Trojan (děda Láďa), Miluše Hradská (babička Míla), Petr Brukner (děda Pěťa), Filip Cíl, Matouš Zah. Lucie Černíková kromě moderování také propůjčuje hlas skřítky holčičce Fanynce a Tomáš Juříčka zase promlouvá ústy skřítky Františka. V minulém roce přibyla ke dvěma loutkám, Františkovi a Fanynce, další postavička - skřítek ze země Fanfárie - skřítek Filip. Skřítky Filípka mluví Pavel Tesař.

Na adresu Kouzelné školky chodí denně desítky až stovky dopisů od dětí, jeden obrázek doputoval podle slov tvůrců pořadu dokonce až z Bali. Kouzelnou školku sledují děti v Rakousku, Anglii, Irsku i Americe, pravidelně ji sledují děti na Slovensku.⁴⁵

⁴⁴ Deník.cz: Kouzelná školka a Studio Kamarád. Stálice mezi dětskými TV pořady slaví 20 let [online]. Gabriela Kovářiková, 2019 [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: https://www.denik.cz/ostatni_kultura/kouzelnna-skolka-a-studio-kamarad-stalice-mez-detskymi-tv-porady-20190712.html

⁴⁵ Deník.cz: Kouzelná školka a Studio Kamarád. Stálice mezi dětskými TV pořady slaví 20 let [online]. Gabriela Kovářiková, 2019 [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: https://www.denik.cz/ostatni_kultura/kouzelnna-skolka-a-studio-kamarad-stalice-mez-detskymi-tv-porady-20190712.html

Do konce roku 2011 byla Kouzelná školka vysílána ve všední dny, tj. 5× týdně na ČT 1, v premiéře v 8.30, v repríze tentýž den ve čtyři hodiny odpoledne, rovněž na ČT1. Od začátku roku 2012 se Kouzelná školka vysílá v premiéře v 18.15 na ČT2, v repríze se potom opakuje následující den v 8.30 hodin na ČT1 (páteční díl je reprizován následující pondělí). Od 31. 8. 2013 se pořad přesunul na novou televizní stanici pro děti ČT :D, repríza je zároveň vysílána i na ČT2. Reprízy jsou tlumočeny do znakového jazyka pro neslyšící děti.⁴⁶

Pořad *Kouzelná školka* má své webové stránky <https://decko.ceskatelevize.cz/kouzelnaskolka>, kde děti najdou jednotlivé díly Kouzelné školky (bez krátkých filmů), ale i další zábavu, hry, soutěže, návody k vyrábění, písničky. Webová stránka <https://www.kouzelnaskolka.com/> nabízí zábavu s Michalem.

Od roku 2009 vycházel časopis „Kouzelná školka“, který se pořadem inspiroval. Vycházel každý první čtvrtek v měsíci v nákladech 20000 výtisků a byl určen pro nejmenší děti. Šéfredaktorkou časopisu byla Markéta Vaněčková, ilustrátorkou Lucie Dvořáková. Na stránkách časopisu děti potkávaly své oblíbené loutky i moderátory – skřítky Františka a Fanyнку, Michala, Jitku, Majdu, babičku Janu a dědu Lád'u. Tvůrci časopisu se snažili o jemné a srozumitelné vyjadřování, chtěli děti pobavit, zaujmout, hravým způsobem poučit, stejně jako v televizním pořadu děti seznamovali se základními mravními hodnotami a rozvíjeli dětskou představivost.⁴⁷

První číslo vyšlo v dubnu 2009, do září 2009 časopis vycházel s názvem Kouzelná školka, od 10/2009 jako Báječná školka.

Časopis „Báječná školka“ vychází dodnes, ale už v podobě vzdálené Kouzelné školce, s podtitulem „Zábava a tvoření pro šikovné děti“, doprovází ho knižní skřítki Matýsek a Majdalenka.

⁴⁶ Wikipedie: Kouzelná školka [online]. [cit. 2020-06-24]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Kouzelná_školka

⁴⁷ Deník.cz: Kouzelná školka a Studio Kamarád. Stálice mezi dětskými TV pořady slaví 20 let [online]. Gabriela Kovářiková, 2019 [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: https://www.denik.cz/ostatni_kultura/kouzelnaskolka-a-studio-kamarad-stalice-mezidetskymi-tv-porady-20190712.html

3.2 Loutky v Kouzelné školce

Hlavní loutkou Kouzelné školky je František, skřítek z pohádkové země Fanfárie. V Kouzelné školce vystupuje od jejího 9. dílu, tedy od prvního roku jejího vysílání. František je oblečený ve žlutém, má červený nos, na hlavě má čepici se štrapečkem. František je hodný a dobrotivý. Snaží se vždy chovat správně a občas poučí i některého z moderátorů. Nejčastěji umravňuje Michala, který občas jedná dětinsky, zbrkle...

Ačkoli je František chytrý, občas i on dělá chyby a moderátoři mu musí vysvětlit, kde udělal chybu. Pro děti představuje František určitý vzor, kamaráda...

František je veselý, upovídaný, stejně jako děti ve věku, kdy se dívají na Kouzelnou školku. Je hravý, zvědavý, nedočkavý, zajímá se o vše kolem sebe, snaží se na vše přijít. Je veselý, ale někdy se také bojí, má strach např. z čertů nebo se bojí, že se mu něco nepovede. František dává své emoce zřetelně najevo. František je, stejně jako Fanyňka a Filípek, skřítek z Fanfárie, kde se všichni mají „fanfárově“. Na začátku Kouzelné školky František pozdraví děti slovy: „Ahoj kamarádi!“ a na konci se s dětmi loučí slovy „Mějte se fanfárově!“

Druhou postavičkou je skřítků holčička Fanyňka. Fanyňka je Františkovi podobná, ale oblečení má v zelené barvě a na hlavičce má dva dlouhé copy s barevnými gumičkami. Fanyňka je stejně jako František upovídaná, veselá, zvědavá a neposedná, navíc ještě občas hubatá. Fanyňka ráda vylepšuje písničky a básničky. Má ráda zvířátka, je hodná, snaží se konat dobro, občas ji babička nebo ostatní moderátoři musí opravit a vysvětlit jí, když se v něčem plete, poučit ji. Je někdy trochu zbrklá, ale je kreativní, má velkou fantazii. Je přátelská. Fanyňka je velká popleta, to dětem připadá legrační.

Třetí loutkou v Kouzelné školce je skřítek Filípek, neposlušný rošťák s velkýma ušima, oblečený v červeném, s dvěma našitými proužkovanými kapsičkami, s červenou špičatou skřítkovskou čepicí se zelenou bambulkou na konci. Jeho předobrazem mohl být i staročeský červený kašpárek. Postava skřítků Filípka má ze scénaristického hlediska představit model mladšího sourozence, který má neustále nesčetné otázky na ostatní členy rodiny. Filípek je zvědavý a zvědavý, ve svých otázkách neodbytný,

odzbrojující je jeho dětská upřímnost. Dětem říká ‚školkáčci‘. Filípka mluví Pavel Tesař, herec pražského Divadla v Dlouhé.⁴⁸

4 POPIS VÝZKUMU

4.1 Výzkum médií

Média jsou důležitou součástí každodenního života dnešní společnosti. Jejich společenský význam signifikantně vzrůstal během dvacátého století. Ačkoli první systematictější snahy o zkoumání médií, mediálních účinků a společenské funkce médií se objevovaly již téměř před sto lety, v souvislosti s rozvojem kinematografie a rostoucí oblibou rozhlasového vysílání, poznání metodiky výzkumu médií a aplikace vhodných metod jsou stále předmětem bádání, protože rozvíjení a ustavení metodických postupů je nezbytným předpokladem vývoje každého oboru.⁴⁹

4.2 Výzkumné metody mediální komunikace

Na jednotlivých úrovních výzkumu médií, tj. na úrovni mediální organizace, mediálních obsahů, mediálních příjemců a účinků na ně, se uplatňuje celá řada různých metod zkoumání. Nejfrekventovanějšími metodami jsou:⁵⁰

Zkoumání mediálního systému systémovou analýzou na nejvyšší úrovni zkoumání médií je velmi komplexní, kombinuje různé metody nebo se soustředí pouze na vybrané vztahy.

Ekonomická analýza pro monitoring inzerce a měření koncentrace se používá k popisu postavení mediálních organizací na mediálním trhu a k určení jejich tržní síly. Analýza

⁴⁸ Česká televize: Česká televize nabídne první kriminálku pro děti. A Kouzelná školka oslaví dvacet let [online]. 2019 [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/kultura/2870354-ceska-televize-nabidne-prvni-kriminalku-pro-deti-a-kouzelná-skolka-oslavi-dvacet-let>

⁴⁹ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. Metody výzkumu médií. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4.

⁵⁰ tamtéž

objemu inzertních příjmů spočívá ve zjišťování počtu inzertních sdělení v daném médiu a v následném přiřazování cen, které za tento inzertní prostor média požadují.

Analýza mediální organizace formou případové studie umožňuje analyzovat chování mediálních organizací a principy, kterými se jejich chod řídí.

Metoda zúčastněného pozorování rutiny mediální produkce je schopna vysvětlit, jak probíhá produkce mediálních sdělení a jaké procesy stojí za jejich konečnou podobou. Jedná se o kvalitativní metodu, kde výzkumník je neoddělitelnou součástí výzkumu, zkoumá objekt výzkumu v jeho přirozeném prostředí.

Tematická agenda médií zkoumá kvantitativní obsahovou analýzou, jakými tématy se média zabývají a jak velký prostor konkrétním tématům věnují, je schopná popsat proměnu mediálních obsahů v delším časovém horizontu.

Kvantitativní obsahová analýza je tradičním nástrojem zkoumání mediálních obsahů, pro své výsadní postavení bývá někdy zjednodušeně označována jen jako 'obsahová analýza'.

Zkoumání obsahových významů sémiotickou analýzou představuje typ kvalitativní analýzy vhodné pro zkoumání významu obsahu mediálních sdělení, je využitelná nejen pro zkoumání lingvistických sdělení, ale i sdělení vizuálních a auditivních.

Při aplikaci sémiotické analýzy není nezbytné dodržovat závazná pravidla jako například při kódování v kvantitativní obsahové analýze, jejím cílem je vyložit text s ohledem na kulturní, politické, historické či společenské tradice a zkušenosti a znalosti výzkumníka jsou při použití sémiotické analýzy rozhodující. Výsledek sémiotické analýzy je proto více závislý na přesvědčivosti argumentace a méně na validitě nebo reliabilitě výsledků.

Analýza objektivit a jejího porušování se používá při výzkumech faktických žánrů - zpravodajství, publicistiky, diskusních pořadů, aplikuje se pro analýzu nestrannosti mediálních organizací při informování o politických dějích. V ideálním případě bychom měli mít možnost porovnat událost samotnou, tak jak probíhala, s jejím mediálním zpracováním.

Narativní analýza zkoumání struktury mediálních textů sleduje, jakým způsobem nám média vyprávějí příběhy, jakou má vyprávění formu a strukturu, jaké je postavení vypravěče, zda a v jakém smyslu je vyprávění subjektivní atd. Narativní analýza nabízí řadu možných postupů, které do velké míry vyplývají z toho, co chceme na mediálním vyprávění zkoumat.

Obrazová analýza vychází z textové analýzy, ale rozšiřuje ji o typické znaky vizuální komunikace, a umožňuje tak zkoumat vizuální prvky mediálního sdělení. Často kombinuje kvantitativní a kvalitativní výzkumné postupy, případně se doplňuje sémiotickou analýzou.

Analýza diskurzu se zaměřuje na vyšší rovinu, než je rovina jednotlivých textů, všímá si vztahu mediálních sdělení a sociálních sil v prostředí, v němž vznikají.

Analýza sledovanosti médií se zabývá velikostí a strukturou mediálního publika, je důležitým zdrojem pro průzkum médií na mediálním trhu a slouží jako hlavní zdroj informací pro zadavatele reklamy. Metodika a sběr dat se pro jednotlivé typy médií liší. Na rozdíl od výzkumu čtenosti nebo poslechovosti se výzkum sledovanosti televize uskutečňuje elektronickou formou, což v očích odběratelů dat zajišťuje jeho vysokou přesnost. Údaje o sledovanosti televize nejsou zatíženy nepřesnostmi způsobenými výpověďmi respondentů a výsledné údaje jsou velmi podrobné.⁵¹

4.3 Atributy aplikované metody výzkumu

Tato kapitola si klade za cíl pojednat o některých atributech a souvislostech metody výzkumu, zvolené pro tuto bakalářskou práci. Vzhledem k tomu, že hlavní metodou aplikovanou na výzkumný úkol této bakalářské práce je kvalitativní obsahová analýza, bude v první části pojednáno o atributech kvalitativních metod výzkumu médií v porovnání s atributy kvantitativních metod, dalším sledovaným pojmem bude akademický výzkum na rozdíl od komerčního výzkumu, pozornost bude věnována i dalším atributům, jako je reliabilita a validita výzkumu.

⁵¹ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4.

Pro rozlišení metod výzkumu médií lze použít tradiční dělení na kvantitativní a kvalitativní metody.

Pro kvalitativní metody výzkumu je hlavní otázkou "Jak?" Charakteristickým prvkem kvalitativních metod je, že na rozdíl od kvantitativních metod nejsou standardizované. Interakce výzkumníka a zkoumaného má vždy odlišnou podobu na základě unikátního průběhu a reakcí objektu.

Výhodou kvalitativních metod je, že výzkumník může prohloubit svůj výzkum v případě neočekávaných informací. Pro sběr dat není určující, zda výzkumník znal dané téma před samotným sběrem dat, což je důležité hlavně v případě, že téma ještě nebylo zkoumáno.

Nevýhodou je, že tato metoda je většinou schopna zpracovat menší vzorek a menší počet případů. Problematická může být také subjektivita a reliabilita výzkumu. Součástí kvalitativních metod je přiznaná subjektivita, výzkumník je neoddělitelnou součástí sběru dat.⁵²

„Termínem 'kvalitativní výzkum' rozumíme jakýkoliv výzkum, jehož výsledků se nedosahuje pomocí statistických procedur nebo jiných způsobů kvantifikace.“⁵³ Výsledky nematematického analytického postupu jsou poznatky odvozené z údajů získaných mnoha různými způsoby. Pro vypracování kvalitativního výzkumu je zapotřebí dovednosti „odstoupit a kriticky analyzovat situaci, rozeznat a vyhnout se zkreslení, získat platné a spolehlivé údaje a konečně schopnost abstraktního myšlení“. Badatel musí být mimo jiného všímavým pozorovatelem a musí mít dobré komunikační schopnosti.⁵⁴

V typickém příkladě „kvalitativní výzkumník vybírá na začátku výzkumu téma a určí základní výzkumné otázky. Otázky může modifikovat nebo doplňovat v průběhu výzkumu, během sběru a analýzy dat. Z tohoto důvodu se někdy kvalitativní výzkum považuje za emergentní nebo pružný typ výzkumu. V jeho průběhu nevznikají pouze výzkumné otázky, ale také hypotézy i nová rozhodnutí, jak modifikovat zvolený

⁵² TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4. s.16-20

⁵³ STRAUSS, Anselm L. a Juliet CORBIN. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Brno: Sdružení Podané ruce, 1999. SCAN. ISBN 80-85834-60-X. s. 10

⁵⁴ STRAUSS, Anselm L. a Juliet CORBIN. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Brno: Sdružení Podané ruce, 1999. SCAN. ISBN 80-85834-60-X. s. 11

výzkumný plán a pokračovat při sběru dat i jejich analýze. Práce kvalitativního výzkumníka je přirovnávána k činnosti detektiva.⁵⁵

Kvalitativní metody vycházejí z představy, že poznání se děje na základě interpretace a je vždy subjektivní povahy, výzkumník je nedílnou součástí výzkumu a je nezastupitelný, kvalitativní metody vykazují menší replikovatelnost; změna výzkumníka znamená i pravděpodobnou změnu výsledků. Kvalitativní metody využívají spíše postupy indukce.

Pro kvantitativní metody je základní otázkou "Kolik?". Kvantitativní metody využívají různé typy dotazníkových šetření a psychologických experimentů. Kvantitativní obsahová analýza vykazuje vysokou míru standardizace, průběh sběru dat probíhá u všech zkoumaných prvků vzorků shodně. Základem pro kvantitativní výzkum je měření proměnných, frekvence výskytu jednotlivých proměnných, výsledky se prezentují v tabulkách a grafech. Jednou z jeho výhod je tedy užívání statistiky a číselných údajů a také větší přesvědčivost výsledků. Vykazuje vysokou míru strukturovanosti. Velkou výhodou kvantitativních výzkumů je jejich ověřitelnost, přenositelnost a replikovatelnost. Určitou nevýhodou může být to, že se zaměřují na kvantifikaci pouze některých prvků. Prvky, které nelze kvantifikovat, mohou být přitom významnější než ty měřené.

Kvantitativní metody vycházejí z pozitivistické tradice, realita pro ně existuje nezávisle, vně výzkumníka, redukuje realitu na počitatelné jevy, měly by být replikovatelné i jinými badateli a přinášet shodné výsledky. Kvantitativní metody využívají spíše postupy dedukce.

Kvalitativní i kvantitativní metody mají své výhody i nevýhody, často se proto využívá jejich kombinace. Kombinování metod bývá označováno jako triangulace (simultánní, sekvenční).⁵⁶

Podle míry schematizace pozorování a standardizace záznamu o něm odlišujeme pozorování strukturované a nestrukturované. Nestrukturované intenzivní pozorování je náročné na pozornost.⁵⁷

⁵⁵ HENDL, Jan. Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2. s. 50

⁵⁶ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. Metody výzkumu médií. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4. s.16-20

⁵⁷ SEDLÁKOVÁ, Renáta. Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky. Praha: Grada, 2014. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3568-9. s.254

Bakalářská práce vzniká na poli akademického výzkumu. Pro oblast akademického výzkumu platí, že je více svázána s teorií, výsledky se snaží vysvětlit postavení médií ve společnosti, zkoumají účinek médií na jednotlivce či společnost z dlouhodobé perspektivy. Akademické výzkumy jsou veřejné, jejich výsledky jsou veřejnosti přístupné. Bývají financovány z veřejných zdrojů a nová zjištění slouží k obohacení celé vědecké komunity i široké veřejnosti. Akademické výzkumy vznikají v delším časovém horizontu, nejsou finančně nákladné.

Akademický výzkum klade silný důraz na kontinuitu, počátkem každého výzkumu je rešerše a shromáždění materiálů k tomu, co již v dané oblasti a k danému tématu bylo probádáno a zjištěno, a na co tedy nový výzkumný projekt může navázat.

Protipólem akademického výzkumu je výzkum komerční, který je spojen s aplikačním přístupem, hledá, jak zvýšit efektivitu oslovování příjemců médií, snaží se zjistit strukturu příjemců jednotlivých médií, zkoumá, ke komu se daná sdělení dostávají a které komunikační kanály jsou vhodné pro oslovování té které části publika. Také se snaží odhalit účinnost různých typů mediálních sdělení na příjemce, zejména pro následné využití těchto poznatků.

Výsledky komerčních výzkumů jsou veřejně mnohem méně dostupné, většinou jsou financovány soukromou organizací, slouží jejím ekonomickým cílům. Výzkumy se stávají součástí know how společnosti a základem pro její budoucí strategii.

Komerční výzkumy jsou tedy zpravidla soukromým majetkem daných subjektů a širší veřejnost se dozvídá jen část výsledků.

Ve srovnání s akademickými výzkumy jsou komerční výzkumy dynamičtější a finančně nákladnější, řeší jen jednotlivé problémy.⁵⁸

Pokud jde o otázky pravdivosti a spolehlivosti výzkumné metody, posuzujeme její reliabilitu a validitu.

Reliabilita výzkumu znamená, že zvolené výzkumné nástroje poskytují konzistentní a spolehlivé měření. Reliabilní metodika tedy přináší při opakování za stejné situace stejné výsledky.

Validita výzkumu se týká pravdivosti, vyjadřuje, zda zvolený výzkumný postup odpovídá předmětu zkoumání. Interní validní výzkum měří to, co si na začátku předsevzal, interní validita se vztahuje k použitým nástrojům a cílům výzkumu.

Externí validita se týká zobecnitelnosti výsledků výzkumu na širší populaci. Konceptuální validita zahrnuje zkoumání jevu, který výzkum sleduje.⁵⁹

⁵⁸ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4. s.12-14

⁵⁹ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4. s.20-21

4.4 Výzkumný proces

Aby průběh výzkumu vedl k relevantním výsledkům a výzkum byl dostatečně validní, musí výzkumník projít několika na sebe navazujícími kroky výzkumného procesu:⁶⁰

1) Výběr tématu je základním krokem pro upřesnění postupu, výběrem výzkumník zpravidla navazuje na svůj dlouhodobější zájem o danou problematiku.

2) Rešerší dosavadního výzkumu a stávající teorie a výzkumů je třeba zjistit, co již bylo k danému tématu vyzkoumáno a s jakými teoriemi se vybrané téma spojuje, popř. kde zůstávají nedořešené otázky.

3) Definicí hypotézy nebo výzkumné otázky stanovíme, co budeme naší prací zkoumat. Hypotézy mohou být ověřovány. Pokud nemáme k dispozici předchozí výzkumy na podobné téma a nemáme představu, jaké výsledky může výzkum přinést, stanovíme výzkumnou otázku.

4) Následuje výběr relevantní metodiky a designu výzkumu. Vybraná metoda vychází z tématu, které zkoumáme - určitá témata se zkoumají zaběhnutými postupy. Inspiraci můžeme nalézt v předchozích výzkumech.

(V uvedeném průběhu výzkumu není zmíněn další důležitý krok, kterým je výběr výzkumného vzorku. „Výběr zkoumaného vzorku je nejen klíčový, ale také kritický, neboť chyba při výběru vzorku ovlivní celý výzkum, získaná data i následné výsledky. Jestliže je zkoumaný vzorek z nějakého důvodu nevhodný, například vychýlený od charakteristik určené cílové populace, budou odlišná i data a z nich odvozené závěry. Problém je v tom, že tuto odlišnost ani nemusíme zjistit. Zvláště v případě, když si nejsme vědomi chyby při výběru vzorků. Proto je také nezbytná co nejvyšší obezřetnost při práci s daty z jiných výzkumů.“)⁶¹

5) Sběr dat je klíčovým momentem výzkumu, základem pro jeho kvalitní výsledky. Sběr dat je časově nejnáročnějším krokem vědeckého výzkumu.

6) Analýza a interpretace dat potom vychází ze zvolené metodiky. U kvalitativní metody se analýza dat a jejich interpretace prolíná s předchozím krokem sběru dat,

⁶⁰ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4. s.22-24

⁶¹ SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada, 2014. *Žurnalistika a komunikace*. ISBN 978-80-247-3568-9. s.85

u kvantitativní metody dochází ke statistickému zpracování jednotlivých proměnných, dohledávání korelací a závislostí různých proměnných mezi sebou.

„Analýza dat a formulování shrnujících tezí či nové teorie tedy probíhají postupně v průběhu pozorování nebo po jeho skončení. Záznam pozorovaného však ještě ani zdaleka není výsledkem daného šetření, ale stále jen podkladem – daty -, určeným k následné analýze. Jak upozorňuje antropolog Robert Murphy (1999), mezi tím, co pozoruje výzkumník v terénu, a závěrečným shrnutím, které si přečte čtenář jeho knihy, leží řada dalších kroků, úvah a zobecnění.“⁶²

7) Posledním krokem výzkumného procesu je publikace či prezentace výsledků. Ke zveřejnění se zpravidla vybírají jen hlavní výsledky výzkumu. Není etické publikovat stejné výsledky ve více než jednom odborném periodiku nebo na více než jedné odborné konferenci. Následně může přijít replikace výzkumu a ověření či upřesnění získaných výsledků.⁶³

4.5 Konkrétní výzkumný úkol

Cílem výzkumu je co nejpřesněji zachytit proměny televizního pořadu Kouzelná školka za dobu dvaceti let jeho vysílání, vysledovat jednak vývoj formální stránky pořadu, tj. jeho délky, formální struktury, podoby studia, hudebních prvků, grafické složky, formální stránky moderace, a jednak proměny obsahu pořadu, tj. vývoj obsahové struktury Kouzelné školky, charakteristiku vysílaných dílů, obsahovou stránku vstupů jednotlivých moderátorů, charakteristiku moderátorů. Postupně tedy budu analyzovat a) grafickou podobu znělky pořadu, b) formální strukturu pořadu (délku, jednotlivé části pořadu, jejich následnost), c) podobu studia, d) proměny loutek, e) úlohu moderátorů a obsah jejich vstupů, f) tematickou náplň pořadu a její proměny v průběhu dvaceti let, g) vložené pořady (krátké filmy), h) změny v technickém aspektu vysílání.

Zkoumanou oblastí jsou odvysílané díly televizního pořadu Kouzelná školka od jeho uvedení v roce 1999 po současnost. Výzkum je prováděn ze čtyřiceti dílů Kouzelné

⁶² SEDLÁKOVÁ, Renáta. Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky. Praha: Grada, 2014. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3568-9. s.254

⁶³ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. Metody výzkumu médií. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4. s.22-24

školky, v nichž jsou zastoupeny vždy dva díly za každý rok vysílání pořadu. Díly Kouzelné školky z let 1999-2011 mi byly zpřístupněny v audiovizuální badatelně České televize, díly Kouzelné školky od roku 2011 jsem čerpala z vysílání České televize⁶⁴.

Výzkum je prováděn na základě kvalitativní obsahové analýzy zhlédnutých dílů Kouzelné školky a jejich komparace, za pomoci rešerše odborné literatury.

5 VÝSLEDKY VÝZKUMU: KOUZELNÁ ŠKOLKA A JEJÍ PROMĚNY VE 20 LETECH

5.1 Znělka

Znělka kouzelné školky je rytmická, s jednoduchou instrumentální melodií v několika tónech, s opakujícími se takty. Obrazový motiv doprovázející znělku se v průběhu dvaceti let pořadu dvakrát změnil, celkem tedy prošel třemi podobami (Verze I, Verze II a Verze III). Sekvence obrazů jsou založeny na proměně tvarů, které napomáhají k rozvíjení dětské fantazie, použity jsou základní odstíny barevného spektra.

5.1.1 Verze I (1999 - 2008)⁶⁵

Do šedomodrého pozadí přilézá růžový šnek s kulatou žlutou ulitou, jeho ulita se mění do tvaru trojúhelníku a šnek se začne usmívat. Z trojúhelníkové ulity se stanou dětské kostky, které vytvoří červený domeček se žlutou střechou na zeleném povrchu. Domeček se rozsype na jednotlivé kostky a ty zakryjí celou obrazovku. Z kostek se složí motýlek, ten se promění v látkovou mašli a k ní vyroste růžový klobouk. Klobouk změně barvu na černou a jeho vršek se otevře a z klobouku vykoukne červený plyšový medvěd. Pozadí se mění na růžové, ze žlutého motýlka na klobouku se stane zelená ryba, která odpluje, a na klobouk se promítne noční obloha s hvězdami, měsíčky a mraky. Z klobouku se znovu stane trojúhelník, který odjíždí na kolečkách z obrazu. Mrak z klobouku se zvětšuje, až zaplní celý obraz, a na modrošedém pozadí se zobrazí

⁶⁴ Česká televize: iVysílání: Kouzelná školka [online]. [cit. 2020-06-21]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1096128096-kouzelnna-skolka>

⁶⁵ Viz Příloha č. 1

roztřesený nápis KOUZELNÁ ŠKOLKA, který se po chvilce ustálí. Těsně před ukončením znělky se ozve "kouzelná školka" hlasem Oty Jiráka.

5.1.2 Verze II (2008 – 2009)⁶⁶

Na modré obrazovce se rozvine obrázek údolí s řekou, horami, květinami a stromy. V pozadí vychází sluníčko s paprsky přes celou obrazovku. Sluníčko i paprsky se zvětšují. Zleva připlouvá šest mráčků, na šestém je nápis KOUZELNÁ ŠKOLKA. Zatímco mráčky přeplovají obrazovku, paprsky střídají sytější a světlejší odstíny žluté. Nápis "KOUZELNÁ ŠKOLKA" se přiblíží, písmena jsou tvořena lístky a kytičkami. Převládá zelená barva. Mrak se zvětšuje, až překrývá celou obrazovku, obrazovka je růžová s nápisem "KOUZELNÁ ŠKOLKA". Před koncem znělky se ozve Františkovo "kouzelná škoolkaaaaa".

5.1.3 Verze III (2009 – do současnosti)⁶⁷

Modré pozadí má růžové flíčky. Přilézá růžovofialový šnek se žlutou ulitou, z ulity se stane trojúhelník, mění se v domeček z kostek, oranžový se žlutou střechou na zeleném podkladu. Střecha domečku se rozjíždí do stran, zpoza střechy vykukne hlavička Františka, schová se za domeček, střecha se opět zavírá. Střecha se rozpadá na jednotlivé kostky, zelené, žluté a oranžové, rozprostřou se po celé ploše obrazu. Kostky se složí do tvaru žlutého motýlka, který má zelené tělíčko, hlava a tykadla představují Fanyнку a její copánky. Z motýlka se stane růžvooranžový látkový motýlek na tmavě modrém klobouku, klobouk se nahoře otevře a z něj vykukne plyšový medvěd. Medvěd opět zaleze, klobouk se zavře. Pozadí je růžové s modrými flíčky. Na klobouku se objeví oči a narostou mu nožičky a klobouk odchází ze záběru. Z jeho "stínu" - trojúhelníku se stane zelenomodrý trojúhelník s barevnými hvězdičkami, měsíčky, mraky a blesky. Trojúhelník odjíždí na kolečkách pryč, ale mrak zůstává a zvětšuje se, až pokryje celý obraz modrou barvou s růžovými flíčky. Zprava připlouvají na papírové lodičce Fanyнка a František a mávají. Za nimi zůstává vlna s nápisem KOUZELNÁ, při jejich návratu se doplní ŠKOLKA. Před koncem znělky se ozve Františkovo "kouzelná škoolkaaaaa" a projíždí titulky.

⁶⁶ Viz Příloha č. 3

⁶⁷ Viz Příloha č. 2

Znělka na začátku pořadu má stopáž 20 sekund, na konci 27 sekund.

5.2 Formální struktura pořadu Kouzelná školka

Pořad má délku 27 – 29 minut, v průběhu let se délka neměnila (s výjimkou listopadu 2004, kdy jsem zaznamenala několik kratších vysílání, 22:41, 22:51). Odpovídá doporučené délce televizního pořadu pro děti předškolního věku, úseku času, po němž je dítě schopné se soustředit.

Promítané pohádky (2 - 3) mají celkovou délku 18 – 21 minut, vstupy moderátora s loutkou 8:20 – 9:30 minut, každý ze vstupů je cca 2 – 4 minuty dlouhý. Uvedené schéma se v průběhu sledovaného období neměnilo.

Jednotlivé části pořadu: znělka – úvodní grafické pásmo, 1. moderace, 1. pohádka, 2. moderace, 2. pohádka, 3. moderace, (3. pohádka), znělka – grafika s titulky.

1. moderace: uvítání dětí moderátorem, uvítání dětí loutkou, příprava na hlavní téma příslušného dílu,

2. moderace: hlavní téma příslušného dílu, moderátor si povídá s dětmi i s loutkou,

3. moderace: dokončení hlavního tématu, ukázky dopisů a výtvorů dětí, které je do Kouzelné školky poslaly, oznámení nového tématu na výkresy, popř. losování vítěze vyhlášené ceny.

Na závěr zazní radostné zvolání: „mějte se fanfárově“ a pořad končí znělkou, graficky na ustáleném posledním obrazu, motivu ze stěny studia, např.: ptáčka s mráčky na ocelově modrém pozadí nebo ptáčka na barevných pruzích, dvou růžových ptáčků v hnědých hnízdech...

V průběhu sledovaného období jsem změnu struktury pořadu zaznamenala pouze u dílů, jichž se z jakýchkoli důvodů nemohl zúčastnit moderátor. Takový díl potom uváděl pouze skřítek František, nebo František s Fanynkou, jejich vstupy byly kratší a promítány byly tři až čtyři pohádky.

Vstupy s moderátory a skřítky mají na děti působit jako setkání s kamarády a s rodinou, která je tu pro ně každý den, jako setkání s někým, na koho se mohou spolehnout, kdo jim dává určitý pocit jistoty, na koho se mohou těšit. Skřítkci jsou chytrí a hodní a slouží dětem jako příklad, ale občas také dělají chyby a moderátoři jsou potom jakýmsi mostem mezi skřítky a dětmi, učí je, vyprávějí jim a opravují je, když se dopustí nějaké

chyby. Prostor mezi pohádkami je tak vyplňován vstupy, v nichž moderátoři nebo sami skřítkci děti něčemu naučí, předají jim nějaké morální hodnoty, baví se s nimi, čtou jim pohádky, hrají si s nimi. Tráví s nimi čas a jsou pro ně určitým způsobem jako rodina a třeba na danou chvíli nahradí některého jejího člena, babičku, dědečka, kteří jsou na ně hodní, rozmazlují je, vypravují a čtou jim pohádky, doporučují knížky... Jiní moderátoři, kteří plní úlohu kamarádů, zase s nimi tropí různé legrácky a bláznivinky, vyrábí s nimi.

5.3 Podoba studia

Pořad Kouzelná školka se natáčí v budově České televize na Kavčích Horách v televizním studiu KH-3. Studio prošlo od roku 1999 řadou změn, ale základní podoba zůstává stejná. Studio je navrženo velmi jednoduše, za použití jednoduchých tvarů, barev a obrázků.

Studio má vypadat jako malá útulná místnost na hraní, jako v opravdové školce. V levé části kulis, které tvoří tento prostor, jsou dveře, jimiž často některý z moderátorů na začátku nebo v průběhu pořadu přichází. Dveře jsou zčásti průhledné, občas se využívají ke stínohře, kdy se za nimi něco odehrává a děti mají hádat, co se za dveřmi děje. Zádveřní prostor funguje jako chodba. Některé díly Školky využívají okno ve funkci výhledu ven (např. jak sněží) nebo jako kulisu, moderátor může oknem promlouvat do studia. V průběhu let okno změnilo barvu (žlutá – červená) i tvar (okenice nahoře zaoblené – obdélníkové)⁶⁸.

Vedle dveří, v centrální části studia, je vytvořena zídka – pult s barevnými polštáři, na něm mají své místo i skřítkci. Na pultu mohou skřítkci odpočívat, hrát si, za pult chodí i moderátoři, když si se skřítky chtějí hrát nebo je něco učit.

Studio Kouzelné školky je vytvořeno z jednoduchých, oblých kulis a předmětů, velké plné plochy jsou odlehčeny kruhovými otvory. Použity jsou motivy dětských kostek, písmen, ptáčků, myšky..., vše je komponováno tak, aby mohly děti co nejvíce zapojit svou vlastní kreativitu a fantazii. Pro vycházku do lesa se studio zaplní kulisami stromů a keřů.

Uvedené prvky mají ve svých principech i školky typu Montessori. Třídy mají mít podle učení Montessori jednoduché, geometrické tvary, řád, čistotu, mají být estetické

⁶⁸ Viz Příloha č. 7 a č. 8

a krásné. Mají mít k dispozici otevřený prostor pro snadný a pohodlný pohyb. Zdi jsou vymalovány neutrálními či jemnými barvami.⁶⁹

5.3.1 Porovnání studia v průběhu let

Studio v roce 1999⁷⁰ nemělo velmi výrazné barvy. Působilo trochu chaoticky, odpovídalo podobě mateřských školek v té době. Na zdech byly obrázky kostek, hvězdiček, mraků a zvířátek. Opakovaly se stejné předměty jako v grafice znělky - motýl, šnek, měsíček, medvídek. Ve studiu tehdy ještě nebyl pult, na němž nyní sedávají skřítki. Studio bylo vybaveno velkými barevnými kostkami, moderátoři si na ně sedali. Na podlaze byl přes celé studio položen tmavozelený koberec. Po celém studiu se válely hračky, byl tam i kočárek pro panenky, medvídci a v levém rohu studia byla tabule ve tvaru trojúhelníku a mráčku z úvodní znělky. Studio mělo jen základní vybavení.

Studio v roce 2006⁷¹: kulisy (pultík) jsou pomalovány puntíky, představujícími bublinky v akváriu, s nimi korespondují kruhové otvory jako okénka lodi pod mořskou hladinou. Na stěně studia za pultíkem je vyobrazeno několik velkých akvarijních rybek. Barvy kulis jsou převážně teplé, červené a oranžové. V pozadí jsou prosklené dveře do/ze studia. Na podlaze je modrý celoplošný koberec. Strop je tmavý, se světlými mráčky a historickým letadýlkem s roztočenou vrtulí.

Studio v roce 2019⁷² působí mnohem prostorněji, barvy jsou jasnější. Celé prostranství studia je pokryto modrým kobercem s několika zelenými "kalužemi". Studio působí uspořádaněji, uklizeněji. Na zemi se už neválí hračky, přibyl pultík pro skřítky a u něj různé předměty, kostky, válec a hranol, na ně si občas sedají moderátoři. Změnily se obrázky na zdech, je jich méně. Stěna za zídou má představovat oblohu, jsou na ní

⁶⁹ Montessori ČR: Co mají Montessori třídy společného? [online]. [cit. 2020-05-21]. Dostupné z: <https://www.montessoricr.cz/inspirace/zajimave-cteni/542-tridy-spolecne>

⁷⁰ Viz Příloha č. 4

⁷¹ Viz Příloha č. 5

⁷² Viz Příloha č. 6

mraky, ptáček a letadlo, na stěně na druhé straně studia jsou nakreslené hrací kostky a medvídci, stejně jako v grafice znělky. Na zemi jsou dvě velká písmena KS, iniciály Kouzelné školky. Vzadu ve studiu přibýly stromy. Celé studio je mnohem výraznější, je nasvícené chladnějším světlem. Strop vypadá jako obloha. Barvy působí příjemně a studio méně stísněně.

5.4 Proměny loutek v Kouzelné školce

Původní loutkou Kouzelné školky byl skřítek František, v roce 2008 mu tvůrci vymysleli kamarádku Fanyнку a o jedenáct let později skřítku Filípka.

František je žlutý skřítek z Fanfárie. V Kouzelné školce se objevuje již od roku 1999, od 9. dílu. František prošel za dvacet let třemi vizuálními proměnami.⁷³

První František z roku 1999 byl celý žlutý, s lehce nazelenalým střapečkem na své kapuci. Okolo očí měl modrošedé stíny a pusou barevně nevýraznou, doširoka proříznutou, přes celý obličej.

V roce 2007 byly u Františka odstraněny stíny okolo očí a byla přidána víčka, přibýla růž na tvářičkách a pusa byla zmenšena a dostala růžovější zbarvení. Střapeček na kapuci má zelenější nádech. Celkově působil nový František živěji, opravdověji.

V roce 2011 František občas nosil přes svůj žlutý obleček žlutozelené kostkované kalhoty s kšandami. Naposledy se objevil v této podobě 23. 6. 2017 před prázdninovou pauzou.

V nejnovější podobě se František poprvé představil 4. 9. 2017. Má menší obličej, více zakrytý žlutou kapuckou, očím přibýla výraznější víčka. Obličej je bledý, bez tvářiček, pusa je výrazně červená. Žlutá barva Františkova oblečení je mnohem výraznější.

František je nejčastěji zapojovanou loutkou Kouzelné školky, vystupuje s většinou moderátorů. Františka mluvil v roce 1999 a 2000 Ota Jiráček, od listopadu 2000 mu propůjčuje hlas Tomáš Juříčka.

Fanyнка byla zpočátku světle žlutozelená postavička s kulatou okatou dobrosrdečnou usměvavou tvářičkou, s vlásky upletenými do copánků.

⁷³ Viz Příloha č. 9

Loutka Fanyinka prošla vizuální změnou v roce 2017⁷⁴, nová Fanyinka se dětem poprvé představila 18. září. (Původní Fanyinka před změnou naposledy 30. 6. 2017.) Nová Fanyinka má oproti původní žlutozelené mnohem výrazněji zelenou barvu a kontrastující žluté kapsičky na bříšku, gumičky na copáncích jsou sytější oranžové a mají více menších zelených puntíků. Obličej nové Fanyinky je trochu menší, zdá se, jako by Fanyinka měla část obličeje schovanou v kapuci. Je bledší, nemá už narůžovělé tvářičky, zato má nafialovělý nos a výrazně červenou pusu. Oči zčásti zakrývají oční víčka, takže se zdají menší. Nová Fanyinka působí trochu uměle a nepřírozeně.

Fanyinka zpočátku vystupovala v Kouzelných školkách s babičkami, nyní vystupuje i s dalšími moderátory, ale nevidáme ji tak často jako Františka, který je považován za hlavní loutku Kouzelné školky. Fanyinku od jejího uvedení namlouvá Lucie Černíková,⁷⁵ která od roku 2016 působí v pořadu i jako moderátorka.

Skřítek Filípek se v Kouzelné školce poprvé představil v září 2019. Dětem má symbolizovat mladšího sourozence. Na Facebooku a na Twitteru se po uvedení Filípka zvedla vlna nespokojenosti diváků s novou loutkou: Nechceme Filípka v Kouzelné školce, příspěvek dostal cca 1250 hlasů. Diváci byli toho názoru, že je Filípek zbytečný, že v Kouzelné školce není dost místa pro tři loutky, nelíbil se jim ani jeho „ušatý vzhled“, někteří protestovali proti červené barvě nového maňáška, argumentovali také tím, že se ho děti bojí.⁷⁶

Skřítki František, Fanyinka a Filípek vystupují jednotlivě, střídají se, nejvíce dílů je natočeno s Františkem. Všichni tři skřítki dohromady se představí jen výjimečně, například ve vánočním vysílání.

5.5 Úloha moderátorů a obsah jejich vstupů

Kouzelná školka měla za dobu své existence celkem patnáct moderátorů, někteří z nich v pořadu vystupovali jen po omezenou dobu. Po pět a více let pořad uvádělo osm moderátorů.

⁷⁴ Viz Příloha č. 10

⁷⁵ NOVÁKOVÁ, Iveta. Diskurz v televizním pořadu pro předškolní věk. Liberec, 2013. bakalářská práce (Bc.). TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI. Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická.

⁷⁶ Facebook: Nechceme Filípka v kouzelné školce [online]. [cit. 2020-05-21]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/zadnyFilipek/>

Po omezenou dobu v Kouzelné školce vystupovali (chronologicky): Libuše Havelková (babička Libuška) 15. 1. 1999 – 2005, Dagmar Patrasová (Dáda) 2. 9. 1999 – 2007, Stanislav Zindulka (děda Standa) 8. 9. 2000 – 2006, Lubomír Kostelka (děda Lubin) 23. 9. 2003 – 2007, Jana Hlaváčová (babička Jana) 1. 9. 2005 – 3. 6. 2011, Petr Brukner (děda Pěťa) 1. 1. 2011 – 10. 6. 2011, Ladislav Trojan (děda Láďa) 22. 9. 2011 – 21. 11. 2018, Jana Šulcová (babička Jana) 3. 10. 2011 – 8. 6. 2012, Miluše Hradská (babička Mína) 20. 5. 2015 – 9. 12. 2015.

5.5.1 Majda v podání Magdaleny Reifové

Majda se v Kouzelné školce objevuje už od roku 1999 a je tak spolu s Michalem nejdéle účinkujícím moderátorem. Majda prošla největší proměnou hned v prvních dílech Kouzelné školky. Do prvního dílu vstoupila s vyfoukanými vlasy, oblečená do volné vesty, dlouhé sukně pod kolena, vypadala jako učitelka, a tak se také dětem představila. Své jméno uvedla jako Magdalena. V prvním díle se chovala jako zodpovědný dospělý, dětem četla pohádku, mluvila pomalu, rozumně. V pozdějších dílech už vystupuje jako kamarádka Majda, tmavovlasá, kudrnatá, s kloboučkem, černou vestičkou, v kalhotkách a teniskách. Majda nejčastěji vystupuje s loutkou Františkem a od roku 2019 se skřítkem Filípkem. Její postava je optimisticky naladěná, milá a kamarádká. S dětmi si často zpívá, cvičí, její předepsaná role ale není tak vyhraněná jako u ostatních moderátorů. S dětmi si hraje, předává jim morální hodnoty, ale také s nimi vyrábí, hraje pohádky, občas se převléká do kostýmů, v různých oborech děti vzdělává a v neposlední řadě je učí opatrnosti. Tančí, cvičí, vypráví básničky a říkanky a občas i kouzlí. K mému překvapení se za celých dvacet let postava Majdy nijak nezměnila ani nevyvinula. Majda je stále, i přes svůj věk, ve kterém by už mohla být babičkou, aktivní a čilá, k dětem přistupuje jako kamarádka. Jako moudrá a rozumná kamarádka, která s pomocí loutek děti učí, jak se správně chovat, nebo že mají poslouchat. Magdalena Reifová si scénáře píše sama. Učí děti například, jaké plodiny rostou na polích, nebo že se v zimě mají děti pořádně oblékat. Do Kouzelné školky uvedla i cyklus Starých pověstí českých, který měl velký ohlas hlavně u starších předškolních dětí.

5.5.2 Michal v podání Michala Nesvadby

Také Michal Nesvadba je s Kouzelnou školkou spjatý od samého počátku. A také on si sám píše scénáře k dílům, v nichž vystupuje. „Když si vezmete, že se Školka vysílá

pětkrát týdně, přičemž pro každý díl je potřeba jiný scénář, tak to hodí zajímavou cifru. Přiznám se, že už si někdy připadám jako studnice, která je naprosto bez vody, bez inspirace. Takže občas sáhnu i po nějakém scénáři z dřívějších let, ale nikdy jej

neopakuju se vším všudy, jen se jím inspiroju, případně přepracuju některý z fórů,“ říká Michal Nesvadba.⁷⁷

Michal Nesvadba s dětmi vyrábí nejrůznější věci, učí je hrát na hudební nástroje, rošťáci s nimi, ale nejvíc si děti získal vyráběním pomocí samolepicí pásky, vznikly tak nejrůznější rekvizity, někdy vytvářel hračky podle přání dětí. V jednom rozhovoru vysvětlil, jak na takový nápad přišel: „Jednou jsem byl ve velkoobchodě s potravinami a u dveří s označením ‘sklad’ jsem viděl nemotorného pána, který k sobě připevňoval samolepicí páskou papírové krabice, aby je odnesl do sběru. Koukat se na něj byla groteska. Takže jsem si ty barevné pásky nakoupil, a tím to všechno začalo. Od té doby jsem jí při mých cestách za dětmi po republice oblepil kilometrové úseky D1.“⁷⁸

Michal je pro děti stále kamarád, popletený, zbrklý, rozjívený, pořád se přizpůsobuje věku dětí, i když už má vlasy šedivé a mohl by být jejich dědečkem...

5.5.3 Babička Libuška v podání Libuše Havelkové 15. 1. 1999 – 2005

Libuše Havelková byla první babičkou v Kouzelné školce, babičkou, jakou by si přálo mít každé dítě: milou, laskavou, s pochopením pro všechny dětské rozmary, trpělivou, prostě tou nejlaskavější babičkou. Pro děti mohla být opravdovější babičkou, než jejich vlastní babičky, které jsou ve věku, kdy ještě chodí do práce, většinou nebydlí se svými vnoučaty a nemají tak tolik času, aby se dětem mohly věnovat, číst jim, vyprávět, povídat si s nimi o běžných věcech... Po smrti Libuše Havelkové dramaturgyně

⁷⁷ Deník.cz: Kouzelná školka a Studio Kamarád. Stálice mezi dětskými TV pořady slaví 20 let [online]. Gabriela Kovářiková, 2019 [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: https://www.denik.cz/ostatni_kultura/kouzelnna-skolka-a-studio-kamarad-stalice-mezi-detskymi-tv-porady-20190712.html

⁷⁸ tamtéž

Kouzelné školky, Markéta Vaněčková, takovou babičku už nenašla: „Nejúžasnější babička, která kdy byla, byla paní Havelková. Od té doby jsem hledala babičku další, ale zkuste se zamyslet, babička neexistuje. Opravdu jsem dodneška nenašla babičku.“⁷⁹

5.5.4 Dáda v podání Dagmar Patrasové 2. 9. 1999 – 2007

Dáda se chronologicky stala čtvrtou moderátorkou Kouzelné školky, hned v prvním roce vysílání pořadu. Navázala na své předchozí vystupování v televizních pořadech pro nejmenší – Kuřátka, Dobré ráno s Dádou (1997 – 1999). Do Kouzelné školky přišla se svými vlastními loutkami – kosem Oskarem, kosicí Klárou a žízalou Julií, které i sama mluvila. S dětmi zpívala a tančila, do Kouzelné školky zavedla cvičení pro děti. Začátkem roku 2008 přešla Dagmar Patrasová z Kouzelné školky do svého nedělního ranního pásma Raníček s Dádou.⁸⁰

5.5.5 Jitka/ Prateta Alžběta v podání Jitky Molavcové - od 23. 9. 2000

Jitka je vtípná, hodná. Ráda zpívá, hraje na kytaru i jiné hudební nástroje, děti vzdělává, vychovává, učí je opatrnosti, vštepuje jim morální hodnoty. Dětem říká básničky, dává jim hádanky, učí děti různé triky, čte jim pohádky, vypráví různé příběhy. Jitka je veselá, optimistická, energická. Rozdává radost, zlepšuje náladu. Formou pohádky učí třeba děti, jak mají třídit odpad. Zpívá dětem veselé písničky, tančí. Jitka vystupuje s Fanynkou.

Druhou rolí Jitky Molavcové je kouzelná prateta Alžběta. Vždy se kouzelně zjeví, má na sobě klobouk a v jedné ruce lorňon, brýle s delší rukojetí, a v druhé ruce deštník/slunečník, je moudrá a rozvážná. Poučuje, jak se mají děti slušně chovat, že by neměli jíst sladké a nezdravé věci. Kouzlí, seznamuje děti s pěknými knížkami, například o zvířátkách.

⁷⁹ Markéta Vaněčková in: SMRČKOVÁ, Hana Marie. Analýza televizního pořadu pro děti Kouzelná školka. Praha, 2012. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií. Vedoucí práce Wolák, Radim. s. 70.

⁸⁰ Lidovky.cz: Kouzelná školka, dobře zavedená firma [online]. [cit. 2020-07-18]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/noviny/kouzelná-skolka-dobře-zavedená-firma.A080329_000096_ln_noviny_sko?

5.5.6 Děda Lubin v podání Lubomíra Kostelky 23. 9. 2003 – 14. 3. 2007

Děda Lubin říkal dětem “mlád’átka”. Chodil oblečený v kostkované košili, hnědých manšestrákách, na hlavě slaměný klobouk. Byl to nesmírně milý, vlídný děda. Takový rozmazlovací, dobrotivý. Jeho hlavním tématem bylo veselé vaření, „dědovy mňamky“ - chystání zdravých svačinek. Projevoval se také jako děda kutil, ale i cvičil nebo dělal s dětmi vylomeniny. Prostě správný děda, jakého by si určitě přálo každé dítě.

5.5.7 Děda Lád’a v podání Ladislava Trojana 22. 9. 2011 – 21. 11. 2018

Ladislav Trojan se do Kouzelné školky zapojoval po dobu sedmi let, od roku 2011 až do roku 2018. Ze začátku vystupoval po boku Františka a od příchodu Fanyanky i s ní. Jeho postava měla ztvárnit postavu dědy, laskavého, vtipného a hodného. Dodával dětem pocit bezpečí, jistoty. Děda Lád’a učil nejmenší diváky všemožným věcem, učil je o světě, vyprávěl jim o velkých městech, jako např. o New Yorku nebo o Římě, vyprávěl jim o zvířátkách. Převlékal se do kostýmů a s Františkem nebo Fanynkou hrál různé příběhy a pohádky, hrál si s nimi třeba na indiány nebo na Červenou Karkulku. Děda Lád’a také učil děti vyrábět zajímavé věci, např. síťku na motýly. Předával dětem praktické vědomosti, jak např. sbírat správné houby, povídal jim, jaké jsou jedovaté, jaké dobré a chutné, jak mají houby očistit. V prvních svých dílech děda i vařil, například bramboračku s houbami, nebo připravoval ovocný salát.

5.5.8 Babička Jana v podání Jany Šulcové 3. 10. 2011 - 8. 6. 2012

Babička Jana v podání Jany Šulcové se v Kouzelné školce poprvé objevila 3. 10. 2011, s Fanynkou. Nahradila předchozí babičku Janu (Hlaváčovou). Přivedla s sebou do Školky i opravdového pejska. Postava Jany Šulcové má představovat babičku, moudrou, vlídnou, hodnou. Děti vzdělává, vštěpuje jim morální hodnoty, učí je také například o rostlinách, bylinkách. Vystupuje s Fanynkou. Nabádá, jak se správně chovat, jak žít zdravě, například místo sladkostí jíst ovoce. Babička kouzlí, je starostlivá, má ráda zvířátka, umí šít. Učí děti opatrnosti, ráda s nimi zpívá. Pomocí převleků představuje různé postavy, například babičku ze starých časů, která učí děti, co je to vědro, jak se

dřív tkala příze na kolovrátku... Babička Jana vypráví naučné příběhy, o husitech, o Žižkovi, o městě Táboru.

5.5.9 Lucka v podání Lucie Černíkové – od roku 2016

Lucie Černíková namlouvá od roku 2008 skřítky holčičku Fanyнку a od roku 2016 vystupuje rovněž jako moderátorka (s pauzou 7 měsíců v roce 2019). V prvním díle, který uváděla, na začátku roku 2016, byla představena jako vánoční dárek Kouzelné školce a vylezla z vánočně zabalené krabice. Vystupovala s Františkem. Čte dětem z knížek, převléká se za pohádkové postavy, na den čarodějnic za čarodějnici, s dětmi zpívá, říká jim pohybové říkanky. Je optimistická, rozumná. Na děti působí jako starší kamarádka nebo sestra, popř. jako hodná maminka.

5.5.10 Filip v podání Filipa Cíle – od 21. 3. 2019

Filip Cíl a Matouš Zah jsou věkově i služebně nejmladšími moderátory Kouzelné školky. Filip ve svém prvním díle dne 21. března 2019 vstoupil dveřmi do studia, hledal Kouzelnou školku s tím, že ho posílá Lucka a že přichází ze Studia Kamarád. V tomto prvním díle vystupoval s Františkem. Filip např. staví různé věci z kostek, které jsou ve studiu. Je veselý, vtipný, převléká se za pohádkové postavy, třeba za princeznu. Je trochu nešika, takový šašek, děti hlavně baví. Často hraje na své housle, s dětmi si také zpívá. Pro děti je starším kamarádem. Nejčastěji vystupuje s Fanynkou.

5.5.11 Matouš v podání Matouše Zaha – od 17. 6. 2019

Matouš se ve svém prvním díle dne 17. června 2019 magicky zjevil ve studiu. Byl představen jako největší fanoušek Kouzelné školky, říkal, že se mu plní jeho sen být na týden ve školce. Jeho postava je o něco rozumnější než postava Filipa. Matouš je sportovní, pro děti předvádí cviky, také cestuje v čase, kouzlí. Ke všemu přistupuje s velkým nadšením. Vystupuje se skřítky Františkem a Filípkem. Dětem čte z naučných knížek, učí je o zvířatech, má rád dobrodružství. Podobně jako Filip, i Matouš plní funkci staršího kamaráda.

5.6 Tematická náplň Kouzelné školky a její proměna v průběhu 20 let existence pořadu

K tematické náplni Kouzelné školky říká hlavní dramaturgyně pořadu Markéta Vaněčková: „Já se v první řadě snažím, aby Školka byla srozumitelná. Přejde mi, že dnešní děti umí ovládat počítače, ale nerozumí základním věcem. Když jim dáte text, tak ony ho přečtou bravurně, ale už vám neřeknou, co v něm vlastně je. Děti umí spoustu věcí, ale spoustě také nerozumí. Proto by měla být Školka hlavně srozumitelná. Striktně a jednoduše je dané a vysvětlené, že dobro vítězí nad zlem.“⁸¹

Do jednotlivých vstupů jsou zapojovány scénky, jejichž náměty vycházejí z běžného života. Není tak záměrem dramaturgie Školku účelově inovovat. Konzervativní je pořad i v tom smyslu, že i přes všeobecné rozšíření internetu nabádá děti k tomu, aby do vyhlášených soutěží ručně malovaly a vyráběly a výkresy či výrobky potom zasílaly do redakce poštou.

Z uvedené výpovědi Markéty Vaněčkové se tak odvíjí celá filozofie tohoto pořadu. Jinými slovy, žádné velké změny, pořad si uchovával svou strukturální i tematickou formu po celých dvacet let.

Nové motivy tak vycházely spíše z charakteru a osobnosti každého nového moderátora než plánovanou změnou. Dalo by se říct, že každý z moderátorů přinesl do Kouzelné školky něco ze sebe.

Michal rozvíjel svůj nový nápad s barevnými lepicími páskami, Majda, která se autorsky podílí na námětech svých moderací, přišla např. s nápadem zpracovat pro děti Staré pověsti české, novým trendem bylo i vaření s dědou Lubinem, Lucie Černíková zase v nových dílech seznamuje děti se světovými městy podle krásných ilustrovaných knížek Petra Sýse. Do některých dílů jsou zváni lektoři cvičení.

Na popud České televize došlo ke genderovému vyrovnání, pokud jde o loutky, a k Františkovi přibyla v roce 2008 Fanyinka.

5.7 Pořady (krátké filmy) v Kouzelné školce

⁸¹ Markéta Vaněčková in: SMRČKOVÁ, Hana Marie. Analýza televizního pořadu pro děti Kouzelná školka. Praha, 2012. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií. Vedoucí práce Wolák, Radim. s. 68.

Každý díl Kouzelné školky obsahuje v závislosti na stopáži dva až tři krátké filmy. Celková stopáž pořadů bývá okolo 18 minut. Jen výjimečně, pokud z technických důvodů zůstane nějaký díl bez moderátora, uvádí celý program loutka, tedy některý ze skřítků, a do takového dílu potom bývají zařazeny čtyři krátké filmy. Už od prvního dílu v roce 1999 se každý díl Kouzelné školky skládá alespoň z jednoho českého pořadu a jednoho zahraničního. První díl Kouzelné školky obsahoval český krátký film 'Skopičinky a malůvky Mistra Libora Vojkůvky', jednalo se o seriál grotesek, složený z hraných a malovaných částí. Druhým pořadem prvního dílu byl animovaný kanadsko-americký film 'Noddy', který byl do programu zařazován i v roce 2019. Seriál 'Noddy', stejně jako většina uváděných pořadů, má výchovný charakter. Český seriál 'Od Andulky po Žížalu' zase pomáhá dětem rozšiřovat slovní zásobu, tvořivě používat rodný jazyk.

V Kouzelné školce byly v průběhu let uváděny animované seriály z nejrůznějších zemí světa. V mém výzkumném souboru bylo zastoupeno nejvíce pořadů z Velké Británie, USA, Kanady, Austrálie a Polska, ale také seriály ze Švédska (Statečná autíčka, Pettson s Fiškus), Francie, Itálie, Irsko, Německo a Norsko (hraný seriál Karsten a Petra).

Zařazované pořady mají za cíl předávat dětem morální hodnoty, nebo je něčemu naučit, například písmenka. Seriály jsou malované, animované, loutkové, hrané... V mém výzkumném souboru byly zastoupeny jen dva alespoň částečně hrané seriály – norský seriál 'Karsten a Petra' a český 'Skopičinky a malůvky Mistra Libora Vojkůvky'. Vkládané pohádky jsou staršího data, většina z nich byla vyrobena v letech 1970 – 2000.

5.8 Změny v technickém aspektu vysílání

Vysílání Kouzelné školky se začátkem roku 2012 přesunulo z kanálu ČT1 na kanál ČT2. Graf porovnávací sledovanost v roce 2011, tedy před touto změnou, a za 1. polovinu roku 2012, tedy sledování Kouzelné školky na ČT2, zaznamenal nepatrný pokles ze 7,6% na 7,3% v ratingu. Pokud jde o reálné počty diváků, vykázal v roce 2011 sledovanost 44 tisíc diváků a v roce 2012 45 tisíc diváků, při srovnávání sledovanosti Kouzelné školky v cílové skupině 4 – 9 let, (pro srovnání: Večerníček, jako nejsledovanější dětský pořad vlastní výroby v Česku, dosáhl ve stejné cílové

skupině dětí sledovanosti 56 tisíc diváků v roce 2011 (rating 9,7%) a 60 tisíc diváků v roce 2012 (rating 9,8%).⁸²

Od roku 2014 se Kouzelná školka, stejně jako většina dalších dětských pořadů, vysílá na kanále ČT :D.⁸³

Kvalita vysílání pořadu Kouzelná školka se v průběhu dvaceti let podstatně zlepšila, zřejmé je to na porovnávacích snímcích grafiky, studia či loutek, viz. Seznam příloh.

6 DISKUSE NAD NEJZAJÍMAVĚJŠÍMI ZJIŠTĚNÍMI A NÁVRHY NA ZAJÍMAVÉ VÝZKUMNÉ OTÁZKY

V návaznosti na můj výzkum, nejzajímavějším pro mne bylo zjištění, že se v Kouzelné školce za tak dlouhé období dvaceti let vlastně mnoho věcí nezměnilo. Je samozřejmé, že moderátoři, kteří v Kouzelné školce vystupují od jejích počátků, zestárli, ale např. Michal je i po dvaceti letech stále stejně akční a zbrklý, jako byl v prvních dílech, i když už mu je přes šedesát let a vlasy má šedivé... Kouzelná školka přišla o úžasnou babičku Libuši Havelkovou a o dědečka Lubina Kostelku. Naopak přibyli noví, mladí moderátoři.

Při celkovém pohledu na moderátory v prvních letech vysílání Školky a v posledních letech musím konstatovat, že za mého dětství byli moderátoři Kouzelné školky starší, herecky i osobnostně vyzrálejší – Majda, Michal i Dáda byli v té době již zavedenými hereckými osobnostmi s mnoha životními zkušenostmi, všichni již byli rodiči a měli tudíž i zkušenosti s výchovou dětí. Své díly si připravovali sami a dávali do nich i mnoho ze sebe. V novějších dílech tyto inspirativní osobnosti postrádám, noví mladí moderátoři působí pouze jako interpreti předepsaných scénářů. A jak již bylo řečeno, v novějších dílech chybí milá a chápavá babička a moudrý a laskavý dědeček.

Markantní změny jsem zaznamenala v technickém provedení, výrazně se zlepšila kvalita vysílání, a ve výtvarném provedení, ať už studia, loutek či grafice. Studio prošlo v průběhu sledovaných dvaceti let třemi podobami, dvakrát se změnila také grafická

⁸² Lupa.cz: Česká televize si pochvaluje sledovanost Večerníčku a Kouzelné školky na ČT 2 [online]. Lukáš Polák, 2012 [cit. 2020-05-21]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/ceska-televize-si-pochvaluje-sledovanost-vecernicku-a-kouzelnne-skolky-na-ct-2/>

⁸³ Lupa.cz: Večerníček na ČT 2 končí, od 21. prosince bude už jen na Děčku [online]. Jan Potůček, 2013 [cit. 2020-05-21]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/vecernicek-na-ct-2-konci-od-21-prosince-bude-uz-jen-na-decku/>

podoba znělky, a to v roce 2008 a v roce 2009. Loutka skřítko Františka prošla změnami v roce 2007, 2011 a v roce 2017. Loutka skřítky holčičky Fanyňky byla do pořadu uvedena v roce 2008, její podoba se změnila v roce 2017. Skřítek Filípek byl do pořadu uveden v roce 2019. Podle mého názoru inovace loutek Františka a Fanyňky nepřispěla k dobrou věci, z jejich současného vzhledu jsem zklamaná, protože jsou poněkud komerčnější, lacině veselé a méně oduševnělé, z klasické loutky se stala komerční plyšová hračka...

Pokud jde o návrhy na zajímavé výzkumné otázky, bylo určitě přínosné zjistit, zda Kouzelná školka opravdu „nastartuje“ předškoláky na studium, zda jsou děti, které pravidelně sledovaly Kouzelnou školku, lépe připravené pro školu a její požadavky, zda mají lépe ukotvené morální hodnoty a postoje, zda mají lepší chování a vystupování. Myslím, že to by byl záslužný výzkum, že Kouzelná školka na to potenciál má a že by si podobné potvrzení a uznání přínosu k výchově dětí za dlouholeté působení v oblasti televizního vzdělávání i zábavy zasloužila.

Vzhledem k tomu, že má práce je zaměřena na vývoj pořadu Kouzelná školka a nemohla obsáhnout další výzkum, námětem pro další přínosné zkoumání Kouzelné školky by určitě bylo podívat se na tento pořad také očima dětí současných či již odrostlých, jak ho hodnotí, co se jim na pořadu líbí či nelíbí, popř. líbilo či nelíbilo, nebo podívat se na Kouzelnou školku očima rodičů dětí, jak ti pořad hodnotí, nebo jaká témata jim např. v pořadu chybí.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo na základě zpracovaných informací z odborné literatury o specifikách dětského televizního vysílání a o historii i současnosti českých komponovaných televizních pořadů pro děti zachytit a popsat proměny pořadu Kouzelná školka za dobu dvaceti let jeho existence. Jako hlavní výzkumná metoda byla zvolena kvalitativní obsahová analýza a dále komparace a rešerše dostupné literatury k tématu.

V teoretické části o vysílání pro děti jsem se snažila vystihnout ty nejpodstatnější jevy, které vysílání pro dětské diváky ovlivňuje nebo které musí respektovat.

Kapitola „Komponované televizní pořady pro děti v České republice“ potom pojednává o historii televizního vysílání v naší zemi, které dalo hned v prvních letech své existence příležitost i tvůrcům komponovaných pořadů pro děti a mládež. Zhodnocen je v této kapitole i současný stav dětských, zvláště komponovaných televizních pořadů pro děti v českém veřejnoprávním vysílání.

V kapitole o pořadu Kouzelná školka jsem se snažila v obecné rovině vystihnout základní charakteristiky tohoto pořadu, určeného pro nejmenší diváky.

V metodologické části jsem nejprve krátce pojednala o metodách používaných při výzkumu médií a popsala jsem znaky zvolené kvalitativní analýzy v protikladu ke kvantitativní analýze, více používané ve výzkumech bakalářských prací. Snažila jsem se přiblížit i další aspekty aplikované výzkumné metody. Dále jsem uvedla jednotlivé na sebe navazující etapy správně pojatého výzkumného procesu, které byly základem i pro můj výzkum.

Hlavním specifikem Kouzelné školky, oproti jiným dětským pořadům v Česku i ve světě, je 'živé' slovo moderátora a jeho dialog s loutkou. Zachycení proměny moderace jednotlivých průvodců pořadem však bylo nelehkým a mnohdy neproveditelným úkolem. Vzhledem k tomu, že se ve vysílání vystříдалo patnáct moderátorů, nemohla jsem při omezeném počtu přístupných dílů sledovat jejich průběžný vývoj. Proměnu jsem zaznamenala pouze u Majdy (Magdaleny Reifové), a to v samém počátku Kouzelné školky. Jinak jsem se u zhlédnutých moderátorů snažila vysledovat základní charakteristiky jejich předepsané postavy a funkce, působení řady z nich bylo časově omezené a výrazné proměny jsem u nich nezaznamenala.

Proměny nebyly ani cílem dramaturgie, scenáristka pořadu Markéta Vaněčková je naopak v některých aspektech záměrně konzervativní, např. snaží se přimět děti k tomu, aby kreslily, a to pastelkami na papír, ne na počítači, veškerá korespondence, zasílání výkresů a výrobků má probíhat klasicky, poštou.⁸⁴ Náměty se opakují, protože děti dorůstají a Školka má stále nové diváky. Stále se tak děti učí dobrému chování, vychovávají se dobrým přívětivým slovem, jednoduchou písničkou, pohádkou, kde vítězí dobro nad zlem, příběhem... Učí se, co mají jak dělat, čemu a komu věřit... Cvičením jsou vedeny k pohybovým aktivitám.

⁸⁴ Markéta Vaněčková in Smrčková, Hana Marie: Analýza televizního pořadu pro děti Kouzelná školka, Praha 2012, str. 69

Markantní proměny proběhly ve výtvarném ztvárnění a samozřejmě celkově, po technické stránce, současná kvalita obrazu je v porovnání se začátky pořadu na výrazně vyšší úrovni.

V průběhu času přibyly k Františkovi dvě další loutky, Fanynka a Filípek, loutky Františka a Fanynky prošly určitými vizuálními změnami, proměnu zaznamenalo studio, dvakrát se změnila grafická podoba znělky, vystřídala se řada moderátorů.

Připouštím, že některé výsledky mého výzkumu mohou být zkrácené omezeným vzorkem zkoumaného materiálu. Zatímco odvysílaných dílů bylo několik tisíc, předepsaný soubor zkoumaného materiálu pojal pouze čtyřicet dílů.

Filozofie pořadu však zůstává stále stejná: Školka má být srozumitelná, má děti učit základním věcem, dobrému chování, správným postojům, dobro má vítězit nad zlem. Školka má být místem bezpečného zázemí, součástí rodiny. A v neposlední řadě má rozvíjet dětskou fantazii.

SUMMARY

The thesis is dedicated to the children's TV show „Magic Kindergarten“ which is broadcasted on the Czech Television, public broadcasting, since 1999.

The thesis deals in the first part with TV programs for children generally, both in the history of the Czech (resp. Czechoslovak) broadcasting and in the present time. The investigative part of the thesis deals with the TV show „Magic Kindergarten“ in the period of the past twenty years. Having used methods of content analysis and comparative research on the sample of forty episodes (two episodes for each year of the Magic Kindergarten 1999-2019, differences in all aspects of this TV show were traced and described. Significant improvement was reflected in the technical quality of the TV show. Fifteen hosts throughout the history of the show were bringing new aspects to the content of the episodes, they educated children, narrated stories, sang songs, exercised with them, did handwork, taught them how to behave well, showed them how to do simple tasks etc. The design of the television broadcasting studio has undergone significant changes. As for the puppets, František, which was the first used puppet, changed twice, the puppet Fanynka which was introduced in 2008, changed her image in 2017, and there appeared the third puppet Filípek in 2019. Surprising was the fact that in such a long period of time not many changes as for the content part occurred.

Použitá literatura

- BIDDULPH, Steve. Tajemství výchovy šťastných dětí. Praha: Portál, 1999. Rádci pro rodiče a vychovatele. ISBN 80-7178-334-X.
- ČERNOUŠEK, Michal. Děti a svět pohádek. Praha: Albatros, 1990. ISBN 80-00-00060-1.
- HANŠPACHOVÁ, Jana. Hry pro maminky s dětmi. Praha: Portál, 1997. Nápady - hry - tvořivost. ISBN 80-717-8166-5.
- HENDL, Jan. Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2.
- JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. Masová média. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-466-3.
- JIRÁK, J. a B. KÖPPLOVÁ. Média a společnost: Stručný úvod do studia médií a mediální komunikace. 1. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 978-80-717-8697-9.
- JIRÁK, Jan - WOLÁK, Radim. Média a edukační působení na mládež. In Pedagogická encyklopedie. 1. vyd. Praha : Portál, 2009, s. 493-497. ISBN 978-80-7367-546-2.
- LHOTOVÁ, Dagmar a Zdeněk Karel SLABÝ. Ani den bez pohádky: čítanka nejen pro mateřské školy. Praha: Portál, 2000. Nápady - hry - tvořivost. ISBN 80-717-8382-X.
- MATĚJČEK, Zdeněk. Co, kdy a jak ve výchově dětí. Vyd. 6. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0519-7.
- MATĚJČEK, Z. Prvních 6 let ve vývoji a výchově dítěte: Normy a vývojové milníky z pohledu psychologa, základní duševní potřeby dítěte, dítě a lidský svět. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2005. ISBN 80-247-0870-1.
- MICHALEC, Zdeněk a Václav KVASNIČKA. Tisíc tváří televize: čtení o televizi. Praha: Panorama, 1983.

PITHARTOVÁ, D. a P. ŘÍČAN. Krotíme obrazovku: Jak vést děti k rozumnému užívání médií. 1. vyd. Praha: Portál, 1995. ISBN 80-7178-084-7.

PITTERMANN, Jiří, Jitka SATURKOVÁ a Vít ŠNÁBL, ed. (Prvních) 10 let České televize. Praha: Česká televize, c2002. PR a Promotion. ISBN 80-85005-37-9.

PRŮCHA, Jan. Pedagogická encyklopedie. Praha : Portál, 2009. 936 s. JIRÁK, Jan - WOLÁK, Radim. Média a edukační působení na mládež. In Pedagogická encyklopedie. 1. vyd. Praha : Portál, 2009, s. 493-497. ISBN 978-80-7367-546-2.

SEDLÁKOVÁ, Renáta. Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky. Praha: Grada, 2014. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3568-9.

SCHULZ, Winfried a Irena REIFOVÁ. Analýza obsahu mediálních sdělení. 2., přeprac. vyd. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0827-8.

STRAUSS, Anselm L. a Juliet CORBIN. Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie. Brno: Sdružení Podané ruce, 1999. SCAN. ISBN 80-85834-60-X.

ŠEĐOVÁ, K. Děti a rodiče před televizí: Rodinná socializace dětského televizního diváctví. 1. vyd. Brno: Paido, 2007. ISBN 978-80-7315-149-2.

ŠEĐOVÁ, K. Televize v rodinách předškoláků. In Sociální a kulturní souvislosti výchovy a vzdělávání, 11. Konference ČAPV. Brno: Paido, 2003. s. 51. ISBN 80-7315-046-8.

ŠIMÍČKOVÁ-ČÍŽKOVÁ, Jitka. Přehled vývojové psychologie. 2. nezm. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2003. ISBN 80-244-0629-2.v.

ŠTROBLOVÁ, Soňa. Film a televize jako audiovizuální zprostředkování světa: Filmová a televizní dramaturgie a programová skladba. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2009. ISBN 978-80-86723-73-0.

TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. Metody výzkumu médií. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4.

VÁGNEROVÁ, Marie. Vývojová psychologie: dětství a dospívání. Vyd. 2., dopl. a přeprac. Praha: Karolinum, 2012. Pro rodiče. ISBN 978-802-4621-531., s. 173

WEAVER, Mary S. 300 her a cvičení pro úspěšný vstup do školy: [náměty pro rodiče s dětmi ve věku od 3 do 7 let]. Praha: Portál, 2001. Nápady - hry - tvořivost. ISBN 80-717-8512-1.

WIMMER, Roger D. a Joseph R. DOMINICK. Mass media research: an introduction. 8th ed. Belmont, CA: Thomson, Wadsworth, c2006. ISBN 0534647189.

ZÁVADOVÁ, Kateřina. To nejlepší z večerníků. 3. vyd. Praha: Albatros, 2005. ISBN 9788000018812.

Elektronické zdroje

Česká televize: iVysílání: Kouzelná školka [online]. [cit. 2020-06-21]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1096128096-kouzelnna-skolka>

Česká televize: Co je ČT :D [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/decko-pro-rodice/uvod/>

Česká televize: Co kdy Děčko vysílá [online]. [cit. 2020-05-21]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/decko-pro-rodice/program/co-kdy-vysilame/>

Česká televize: Česká televize nabídne první kriminálku pro děti. A Kouzelná školka oslaví dvacet let [online]. 2019 [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/kultura/2870354-ceska-televize-nabidne-prvni-kriminalku-pro-deti-a-kouzelnna-skolka-oslavi-dvacet-let>

Česká televize: Děčkolegium [online]. [cit. 2020-05-21]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/decko-pro-rodice/deckolegium/>

Česká televize: Děti a televize [online]. [cit. 2020-05-21]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/decko-pro-rodice/deti-a-televize/>

Česká televize: Filozofie Děčka [online]. [cit. 2020-05-21]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/decko-pro-rodice/filozofie-a-zasady/filozofie-decka/>

Česká televize: Sedm programových pilířů Děčka [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/decko-pro-rodice/program/sedm-piliru/>

Česká televize: Vše o čt [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/projekt-historicke-a-teoreticke-analyzy-tv-tvorby/>

Česká televize: Všechna vysílání pořadu v archivu [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: [https://www.ceskatelevize.cz/tv-program/hledani/?filtr\[SIDP\]=898265](https://www.ceskatelevize.cz/tv-program/hledani/?filtr[SIDP]=898265)

ČSFD: Kuřátka (TV pořad) [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/263557-kuratka/komentare/>

ČSFD: Malý televizní kabaret (TV pořad) [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/128545-maly-televizni-kabaret/prehled/>

ČSFD: Magion (TV pořad) [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/252348-magion/prehled/>

ČSFD: Rozmarýnek (TV pořad) [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/233674-rozmarynek/prehled/>

ČSFD: TKM (TV pořad) [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/311059-tkm/komentare/>

ČSFD: Vega (TV pořad) [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/252349-vega/komentare/>

ČSFD: Vlaštovka (pionýrská) (TV pořad) [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/230555-vlastovka-pionyrska/prehled/>

Deník.cz: Kouzelná školka a Studio Kamarád. Stálíce mezi dětskými TV pořady slaví 20 let [online]. Gabriela Kovářiková, 2019 [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: https://www.denik.cz/ostatni_kultura/kouzelnna-skolka-a-studio-kamarad-stalice-mezi-detskymi-tv-porady-20190712.html
<https://www.deti-a-media.cz/col/7/deti-a-televize.htm>

Facebook: Nechceme Filípka v kouzelné školce [online]. [cit. 2020-05-21]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/zadnyFilipek/>

Filmová databáze: Rozmarýnek [TV pořad] [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.fdb.cz/film/rozmarynek/40929>

<https://www.kafe.cz/rodina-a-domov/televize-nejlepsi-porady-ktere-zmizely-z-obrazovky-4854.html>

IDNES: Večerníček se stále líbí, podle ČT je nejsledovanějším dětským pořadem [online]. [cit. 2020-5-21]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/mediahub/ceska-televize-vecernicek-sledovanost.A191211_104832_mediahub_jpl

Kodex České televize: Čl. 2 Zvláštní pozornost dětskému divákovi [online]. Česká televize [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/kodex-ct/cl-2-zvlastni-pozornost-detskemu-divakovi/>

Lidovky.cz: Kouzelná školka, dobře zavedená firma [online]. [cit. 2020-07-18]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/noviny/kouzelnna-skolka-dobre-zavedena-firma.A080329_000096_ln_noviny_sko?

LIFEE: Retro zábavné pořady pro děti aneb Pamatujete na víkendová rána? [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: https://www.liffee.cz/trendy/retro-soutezni-porady-pro-deti-aneb-pamatujete-na-vikendova-rana_60724.html

Lupa.cz: Česká televize si pochvaluje sledovanost Večerníčku a Kouzelné školky na ČT 2 [online]. Lukáš Polák, 2012 [cit. 2020-05-21]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/ceska-televize-si-pochvaluje-sledovanost-vecernicku-a-kouzalne-skolky-na-ct-2/>

Lupa.cz: Večerníček na ČT 2 končí, od 21. prosince bude už jen na Děčku [online]. Jan Potůček, 2013 [cit. 2020-05-21]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/vecernicek-na-ct-2-konci-od-21-prosince-bude-uz-jen-na-decku/>

Montessori ČR: Co mají Montessori třídy společného? [online]. [cit. 2020-05-21]. Dostupné z: <https://www.montessoricr.cz/inspirace/zajimave-cteni/542-tridy-spolecne>

Wikipedie: Kouzelná školka [online]. [cit. 2020-06-24]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Kouzelná_školka

Osobnosti.cz, Magdalena Reifová [online]. [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <https://zivotopis.osobnosti.cz/magdalena-reifova.php>

Diplomové práce k tématu

NOVÁKOVÁ, Iveta. Diskurz v televizním pořadu pro předškolní věk. Liberec, 2013. bakalářská práce (Bc.). TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI. Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická.

NOŽINOVÁ, Markéta. Srovnání tvorby pro děti na televizních kanálech ČT :D a švédské SVT B. Olomouc, 2018. bakalářská práce (Bc.). UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI. Filozofická fakulta.

REJZLOVÁ, Tereza. Televizní pořady pro děti předškolního věku. Praha, 2013. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, Katedra primární pedagogiky. Vedoucí práce Kropáčková, Jana.

SMRČKOVÁ, Hana Marie. Analýza televizního pořadu pro děti Kouzelná školka. Praha, 2012. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií. Vedoucí práce Wolák, Radim.

Teze bakalářské práce

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce	
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:	
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Procházková Pavla	Razítko podatelny:
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2017	
E-mail diplomantky/diplomanta: pajap98@gmail.com	
Studijní obor/forma studia: Mediální a komunikační studia (ZBC) / prezenční	
Předpokládaný název práce v češtině: Dvacet let pořadu Kouzelná školka v České televizi	
Předpokládaný název práce v angličtině: Twenty Years of the TV Show Kouzelná školka (Magic Kindergarten) in the Czech Television	
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2012/2013): (diplomovou práci je možné odevzdat nejdříve po dvou semestrech od schválení tezí) LS 2019/2020	
Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků): Bakalářská práce se chce zabývat vývojem pořadu ČT Kouzelná školka. Hlavním cílem je pokusit se postihnout základní proměny pořadu po dobu 20 let jeho vysílání. Práce bude sledovat jak proměny formální stránky pořadu (délka, formální struktura, podoba studia, hudební složka, grafika, moderace), tak proměny obsahu (obsahová struktura pořadu, charakteristika vysílaných pořadů, obsah vstupů moderátorů, charakteristika). Cílem práce je popsat základní proměny, jimiž pořad po dobu své existence prošel.	
Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu): 0 - Úvod 1 - Vysílání pro děti a jeho specifika 2 - Komponované televizní pro děti v ČR - historický nástin a současný stav 3 - Kouzelná školka - základní charakteristika pořadu 4 - Popis výzkumu - cíle, zkoumané oblasti, definice postupu 5 - Výsledky výzkumu - Kouzelná školka a její proměny ve 20 letech 6 - Diskuse nad nejzajímavějšími zjištěními a návrhy na zajímavé výzkumné otázky 7 - Závěr Tato struktura je pouze rámcová a bude vhodně upravena v průběhu práce.	
Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období jeho analýzy): 20 let televizního pořadu pro předškolní děti Kouzelná školka, dva vybrané díly za každý rok	
Postup (technika) při zpracování materiálu: Rešerše odborné literatury, obsahová analýza pořadu	
Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků): BIDDULPH, Steve. Tajemství výchovy šťastných dětí. Praha: Portál, 1999. Rádci pro rodiče a vychovatele. ISBN 80-7178-334-X. ČERNOUŠEK, Michal. Děti a svět pohádek. Praha: Albatros, 1990. ISBN 80-00-00060-1. PITTERMANN, Jiří, Jitka SATURKOVÁ a Vít ŠNÁBL, ed. (Prvních) 10 let České televize. Praha: Česká televize, c2002. PR a Promotion. ISBN 80-85005-37-9. PRŮCHA, Jan. Pedagogická encyklopedie. Praha : Portál, 2009. 936 s. JIRÁK, Jan - WOLÁK, Radim. Média a edukační působení na mládež. In Pedagogická encyklopedie. 1. vyd. Praha : Portál, 2009, s. 493-497. ISBN 978-80-7367-546-2. Kniha je souhrnnou pedagogickou	

<p>encyklopedií, její součástí je i subkapitola věnovaná edukativnímu vlivu médií na mládež. Tento text mj. zkoumá média jako faktor spontánního formativního procesu dětí a mládeže.</p> <p>STRAUSS, Anselm L. a Juliet CORBIN. Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie. Brno: Sdružení Podané ruce, 1999. SCAN. ISBN 80-85834-60-X.</p> <p>TRAMPOTA, Tomáš - VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. Metody výzkumu médií. Praha : Portál, 2010. 296 s. Kniha popisuje metody užívané při výzkumu médií. Výhodou je i fakt, že jednotlivé metody jsou rozebírány na praktických příkladech z českých médií. Kniha zároveň může sloužit jako manuál výzkumu médií.</p> <p>Archiv České televize</p> <p>Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)</p> <p>KRÁLOVÁ, Hana. 2015. Zprávičky – zpravodajství na dětském kanálu České televize ČT :D. Praha: Univerzita Karlova v Praze</p> <p>SVOBODOVÁ, Veronika. 2015. Večerníček a předškolní dítě. Brno: Masarykova univerzita</p> <p>FILIPOVÁ, Marta. 2017. Multimédia a jejich vliv na děti předškolního věku. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni</p> <p>SMRČKOVÁ, Hana Marie. 2012. Analýza televizního pořadu pro děti Kouzelná školka. Praha: Univerzita Karlova v Praze</p> <p>Datum / Podpis studenta/ky</p> <p style="text-align: right;">.....</p>
--

<p>TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:</p> <p>Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:</p> <p>Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:</p> <p>Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.</p> <p>Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.</p> <p style="text-align: right;">.....</p> <p>Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga Datum / Podpis pedagožky/pedagoga</p>

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNY FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO OBOU VÝTISKU DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE SCHVALUJE GARANT PŘÍSLUŠNÉHO STUDIJNÍHO PROGRAMU/OBORU.

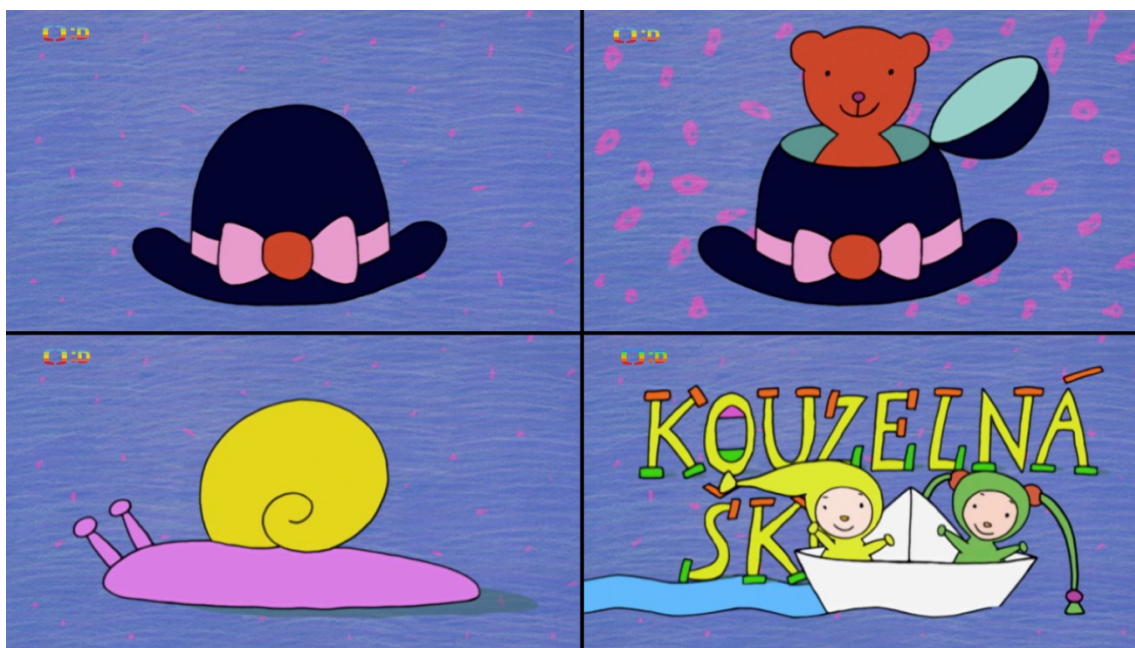
Seznam příloh

- Příloha č. 1: Grafika ke znělce, verze I. (obrázek)
- Příloha č. 2: Grafika ke znělce, verze III. (obrázek)
- Příloha č. 3: Grafika ke znělce, verze II. (obrázek)
- Příloha č. 4: Studio v roce 1999 (obrázek)
- Příloha č. 5: Studio v roce 2006 (obrázek)
- Příloha č. 6: Studio v roce 2019 (obrázek)
- Příloha č. 7: Okno v roce 1999 (obrázek)
- Příloha č. 8: Okno v roce 2019 (obrázek)
- Příloha č. 9: Proměny skřítka Františka (obrázek)
- Příloha č. 10: Nová a původní Fanyнка (obrázek)

Příloha č. 1: Grafika ke znělce, verze I. (obrázek)

Příloha č. 2: Grafika ke znělce, verze III. (obrázek)

Příloha č. 3: Grafika ke znělce, verze II. (obrázek)

Příloha č. 4: Studio v roce 1999 (obrázek)

Příloha č. 5: Studio v roce 2006 (obrázek)

Příloha č. 6: Studio v roce 2019 (obrázek)

Příloha č. 7: Okno v roce 1999 (obrázek)

Příloha č. 8: Okno v roce 2019 (obrázek)

Příloha č. 9: Proměny skřítky Františka (obrázek)

Příloha č. 10: Nová a původní Fanyinka (obrázek)

